

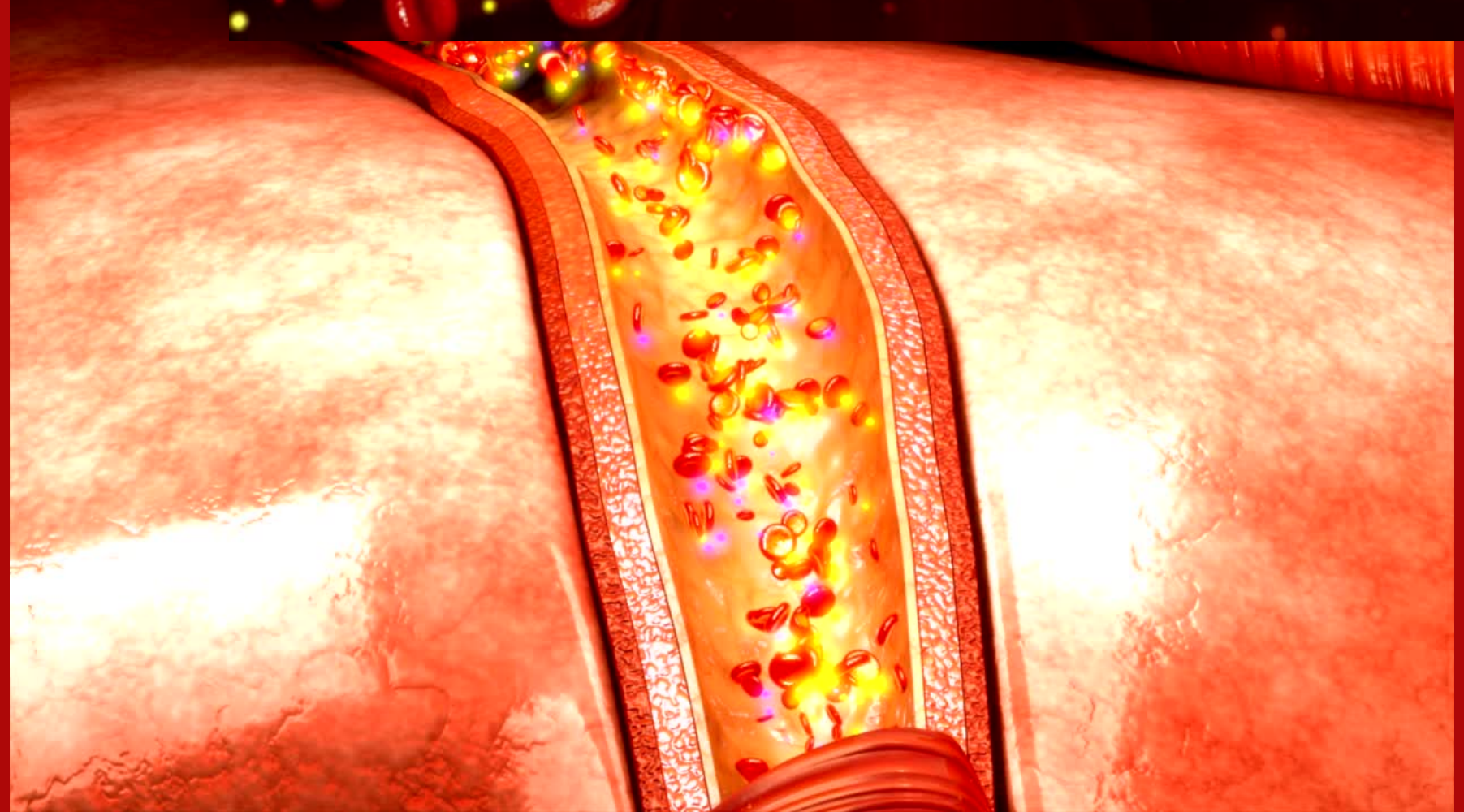
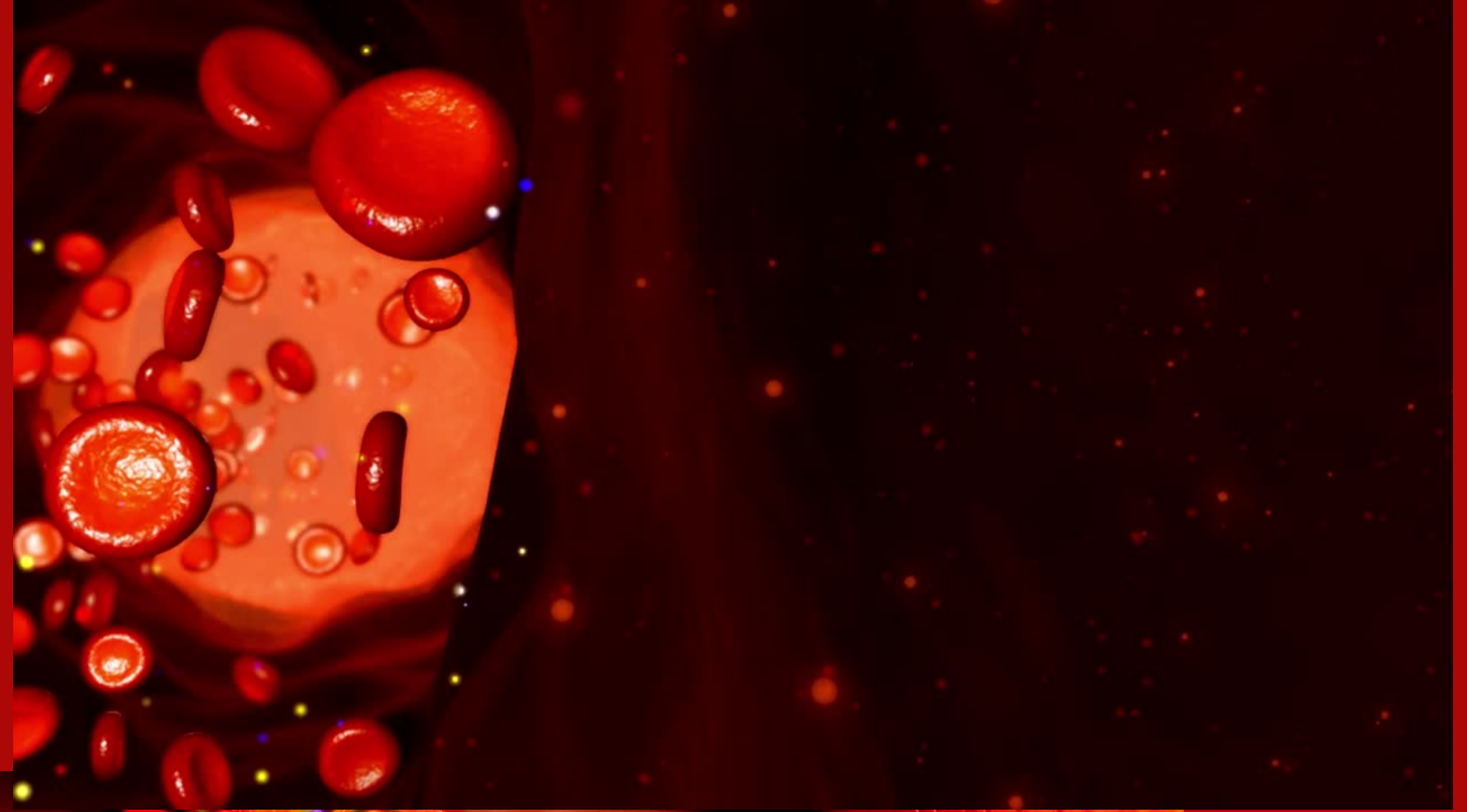
6.SINIF 2.ÜNİTE

WWW.FENOZOM.COM

DOLAŞIM SİSTEMİ

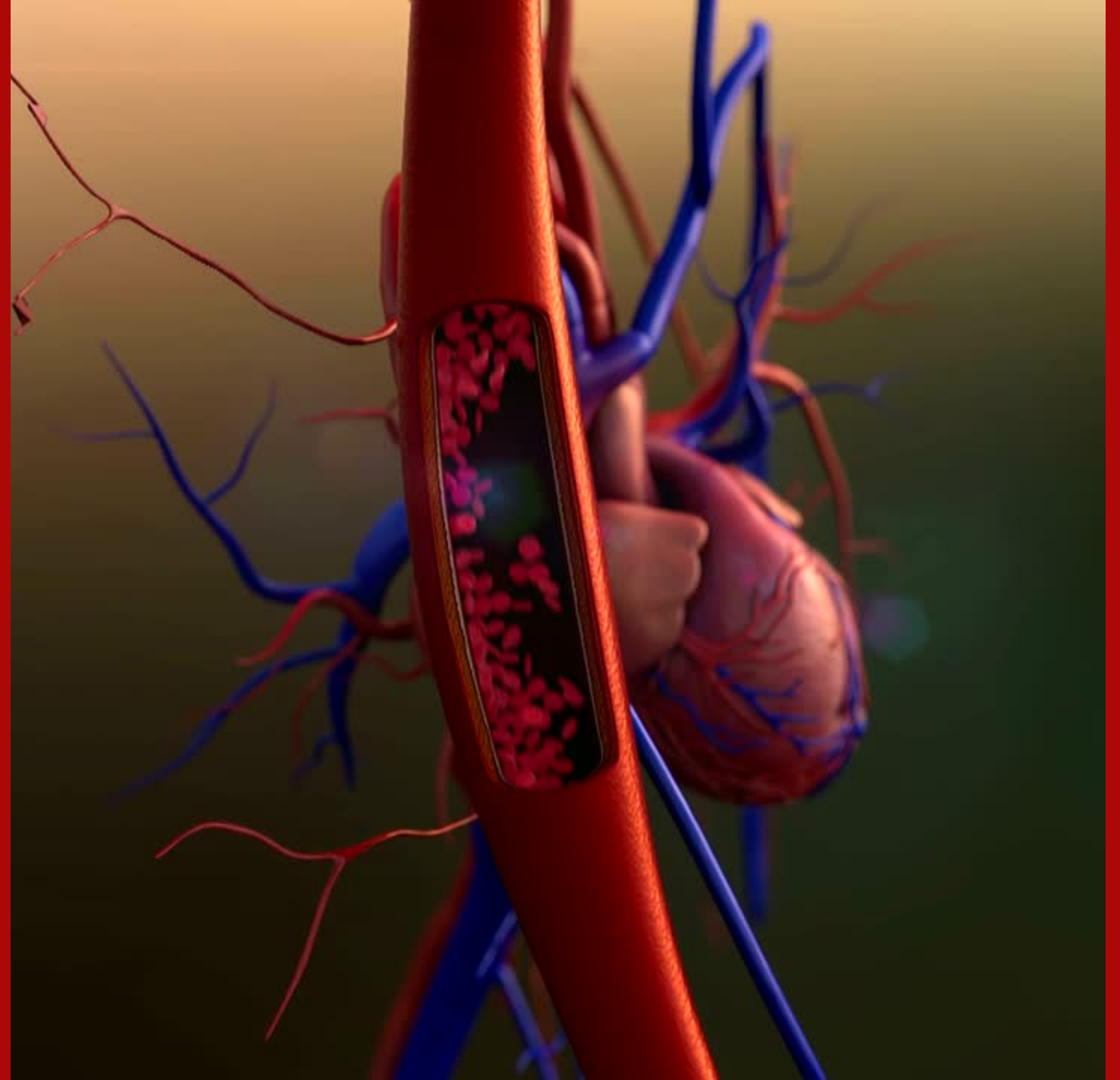
DOLAŞIM NEDİR?

Sindirimi tamamlanan besinlerin, oksijenin, suyun , hormonların hücrelere taşınması ve hücrelerde biriken atık maddelerin toplanmasıdır.

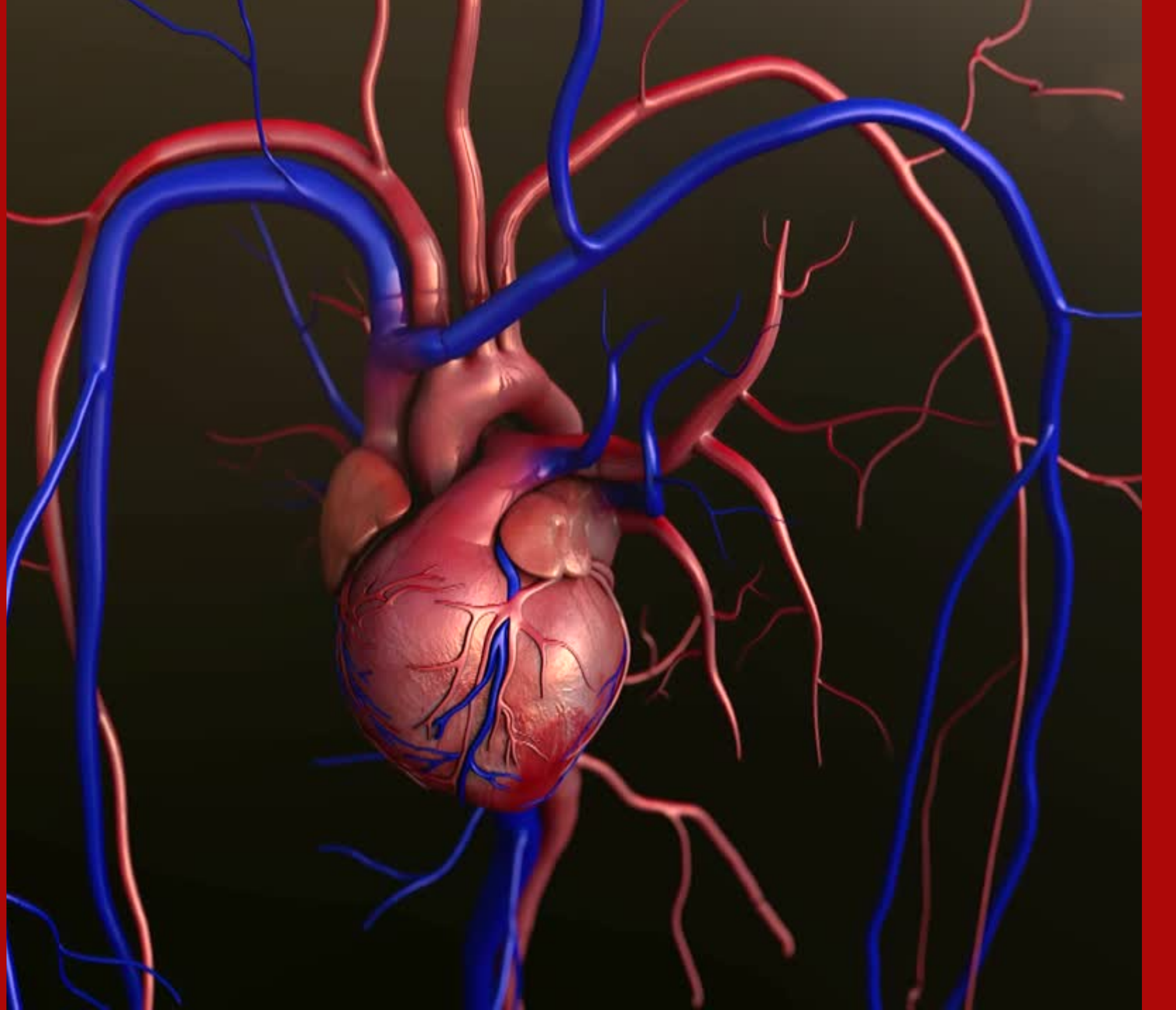
DOLASIM SİSTEMİ

- **KALP**
- **DAMARLAR**
- **KAN**

KALP

- Göğüs kafesi tarafından korunan ve kanı vücuda pompalayan organdır.
- Dört odacıklı yapıdan oluşur.
- Üst kısımdaki odacıklar ile alt kısımdaki odacıklarda bulunan kasların zıt yönlü olarak kasılıp gevşemesi ile kan pompanır.

AORT

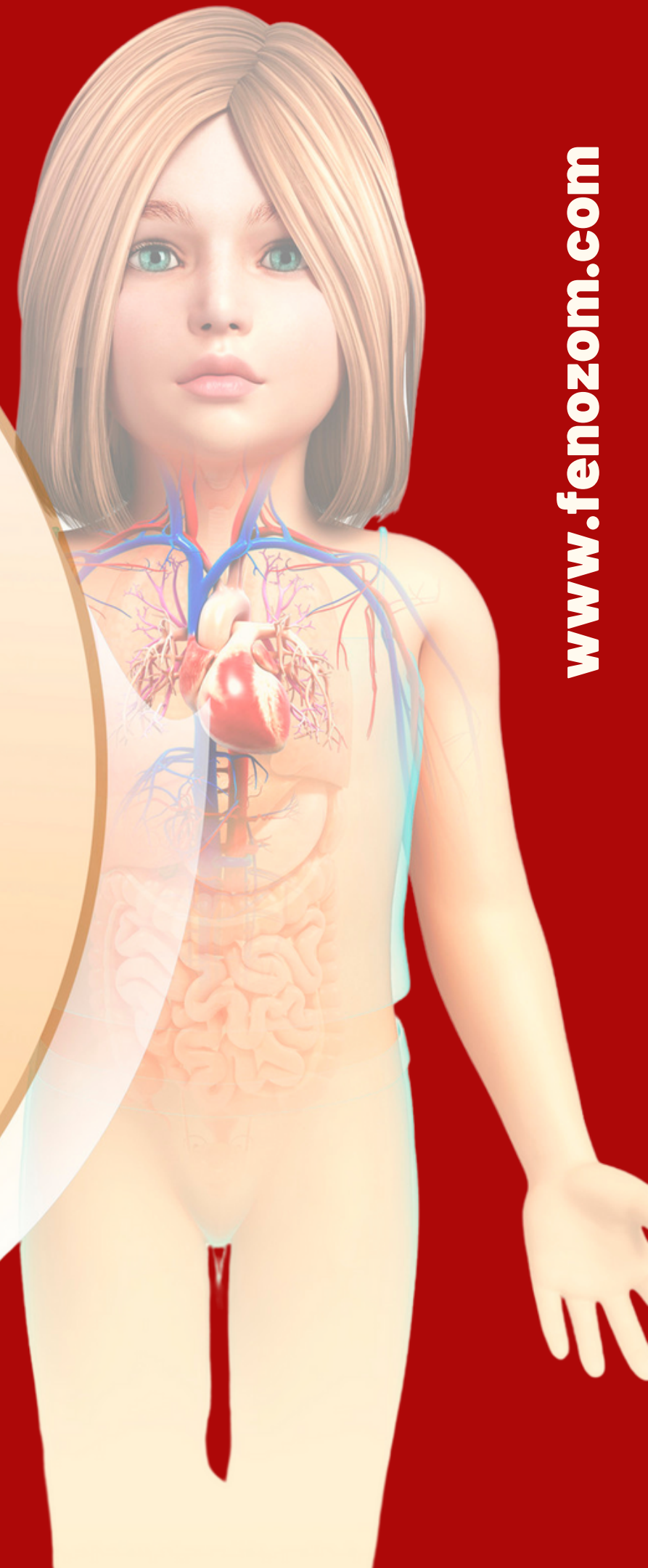
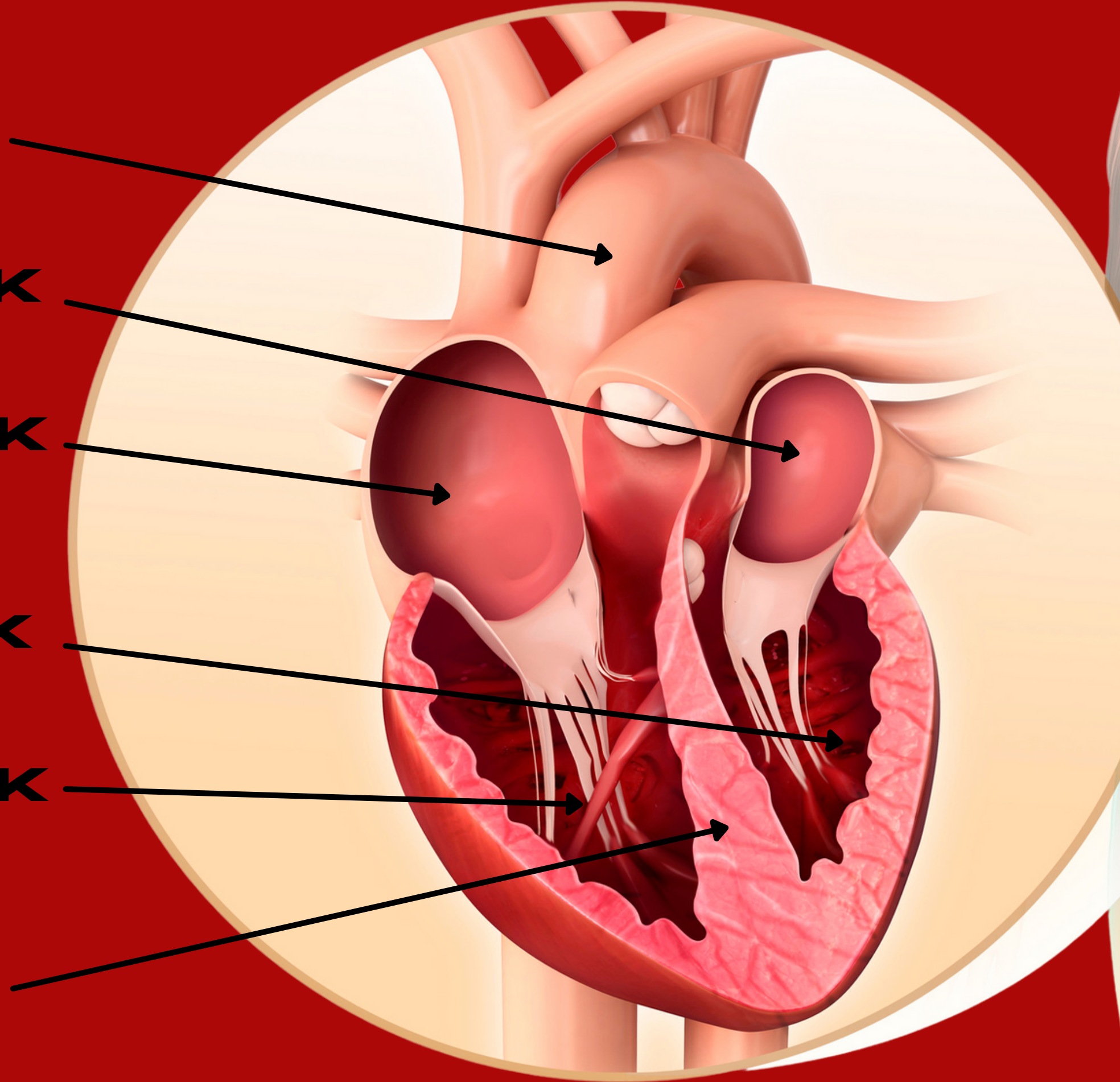
SOL ÜST ODACIK

SAĞ ÜST ODACIK

SOL ALT ODACIK

SAĞ ALT ODACIK

ARA BÖLME

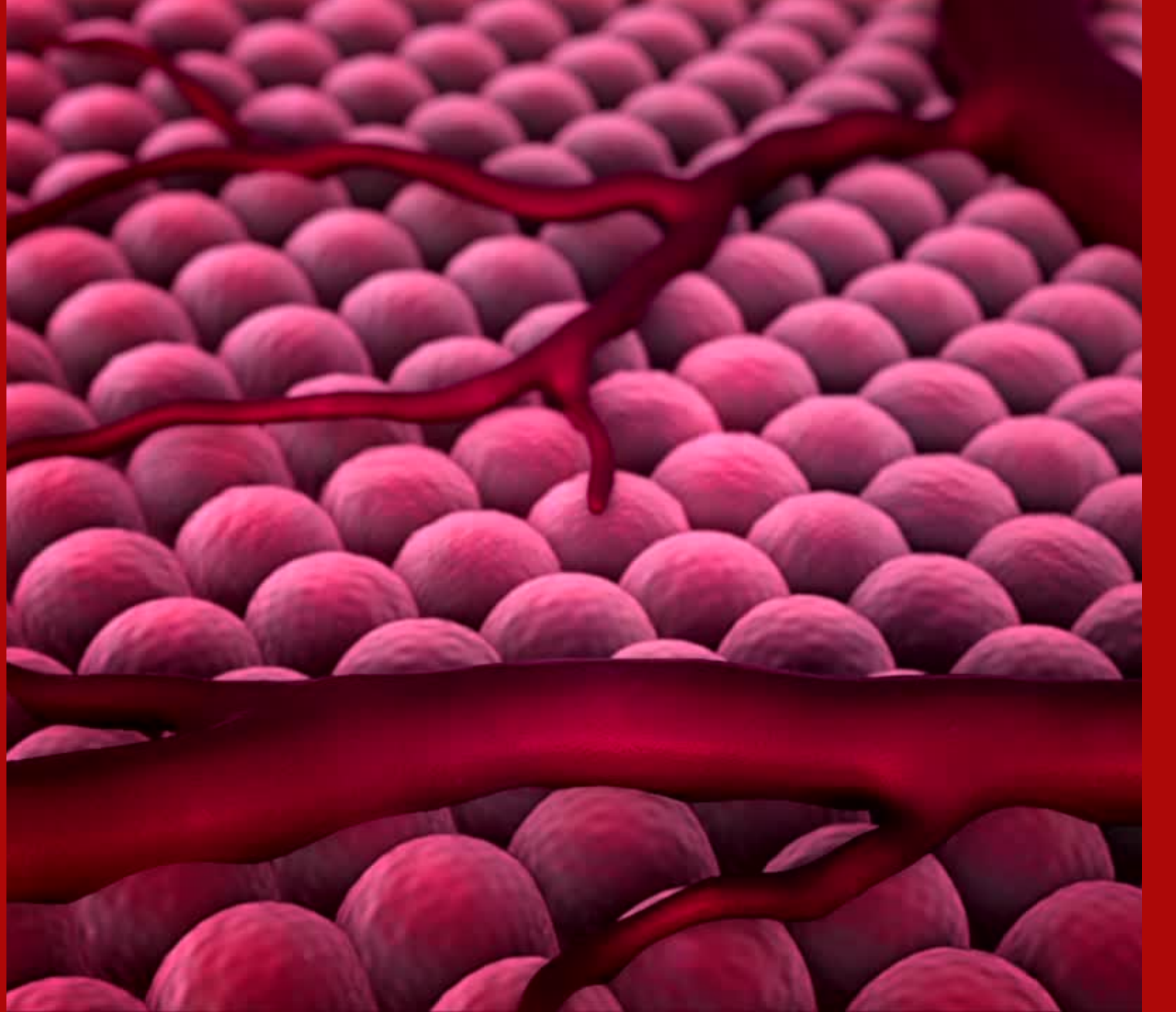
DAMARLAR

Kanın dolaştığı kanallardır. Üç çeşit damar vardır.

1. ATARDAMARLAR

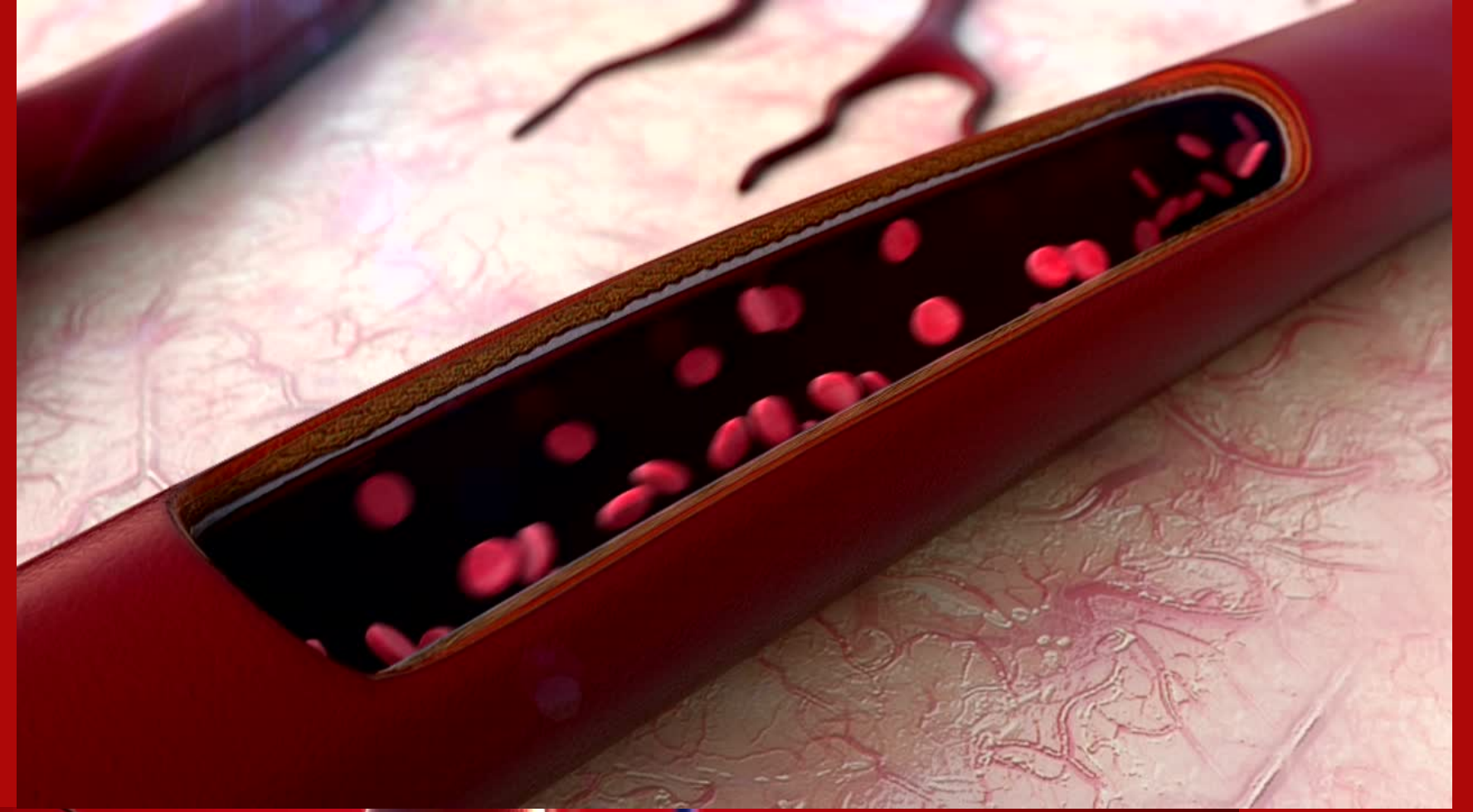
2. TOPLARDAMARLAR

3. KILCAL DAMARLAR

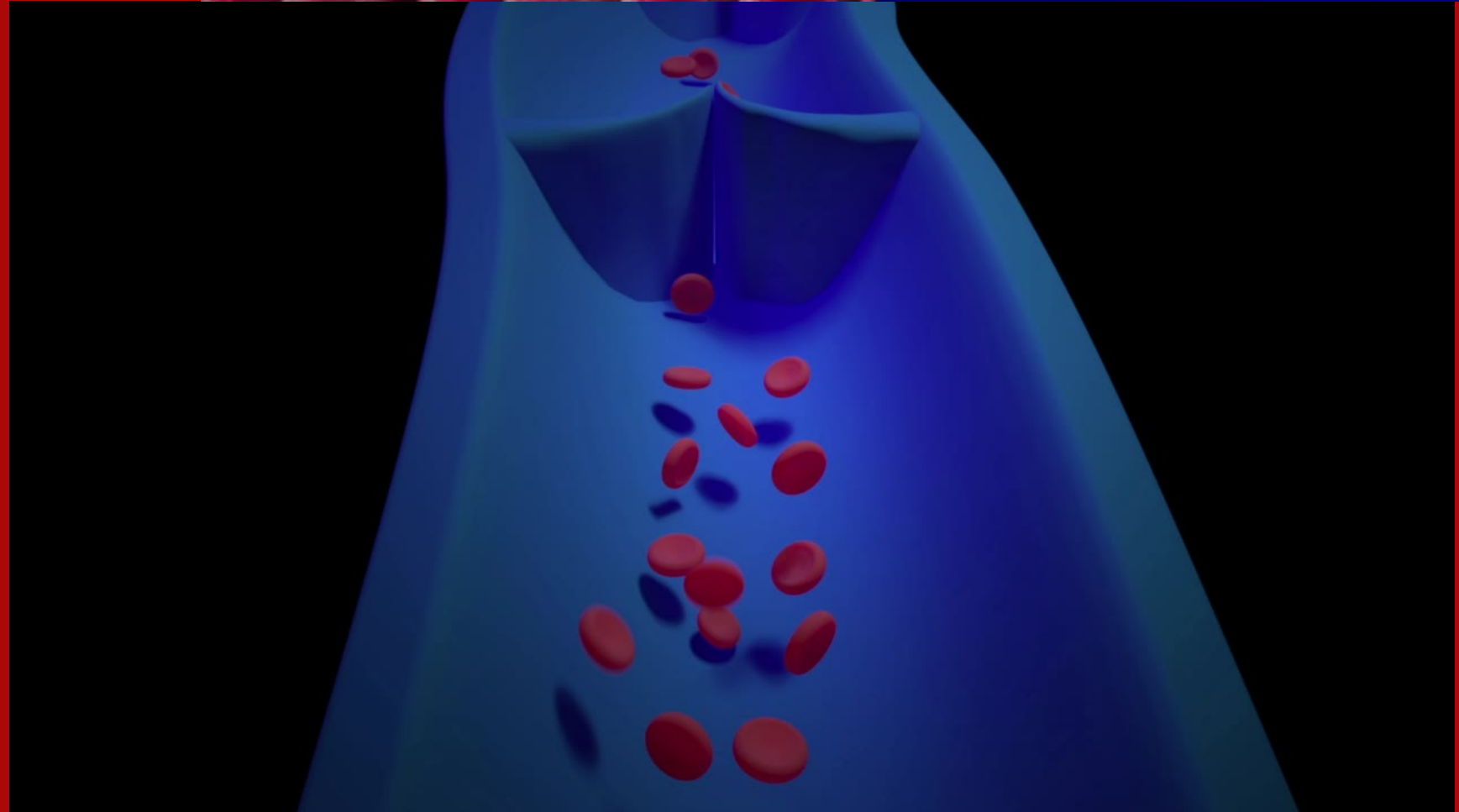
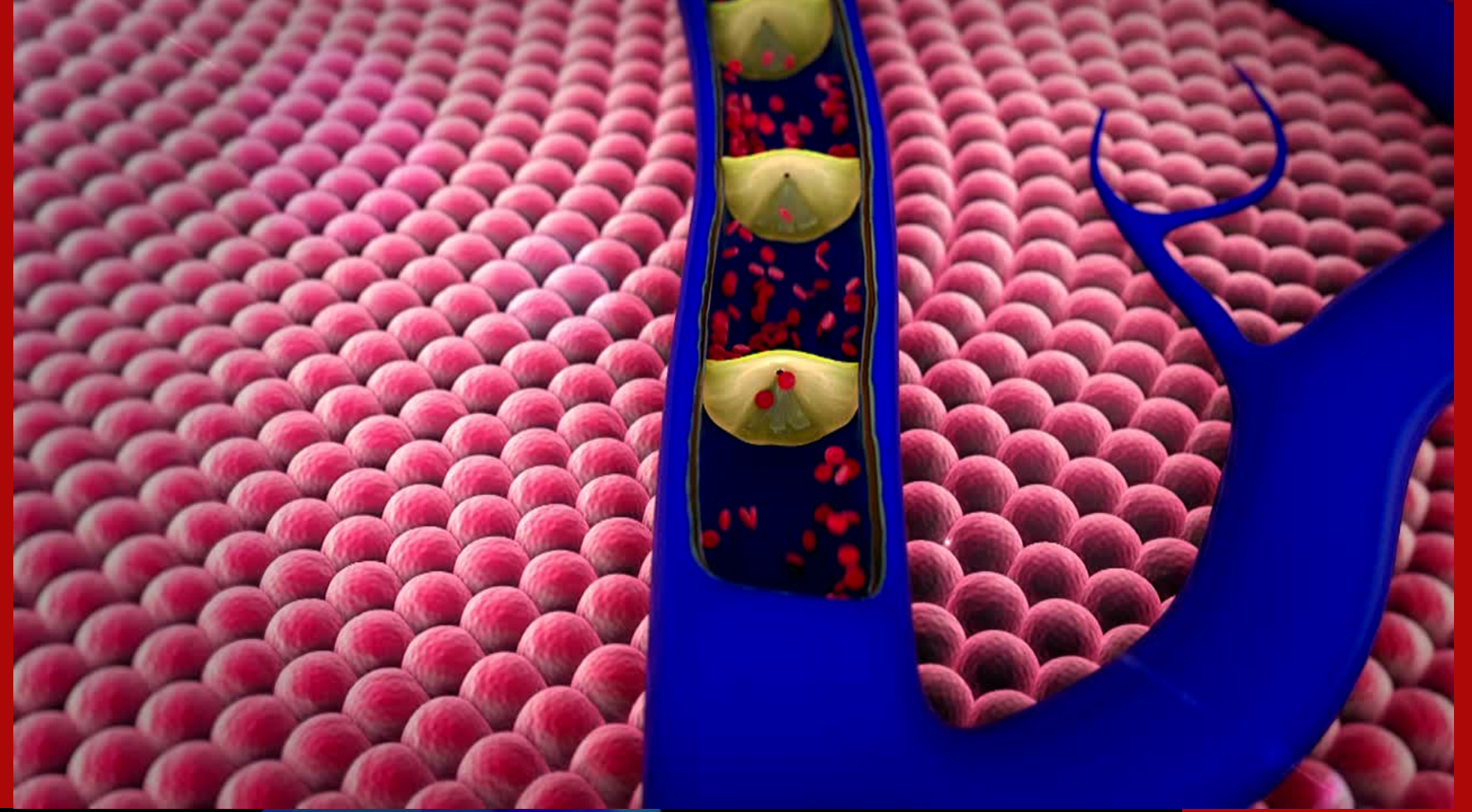
ATARDAMAR

- Kanı kalpten uzaklaştıran damarlardır.
- Oksijence zengin temiz kan taşırlar.(Akciğer atardamarı hariç)

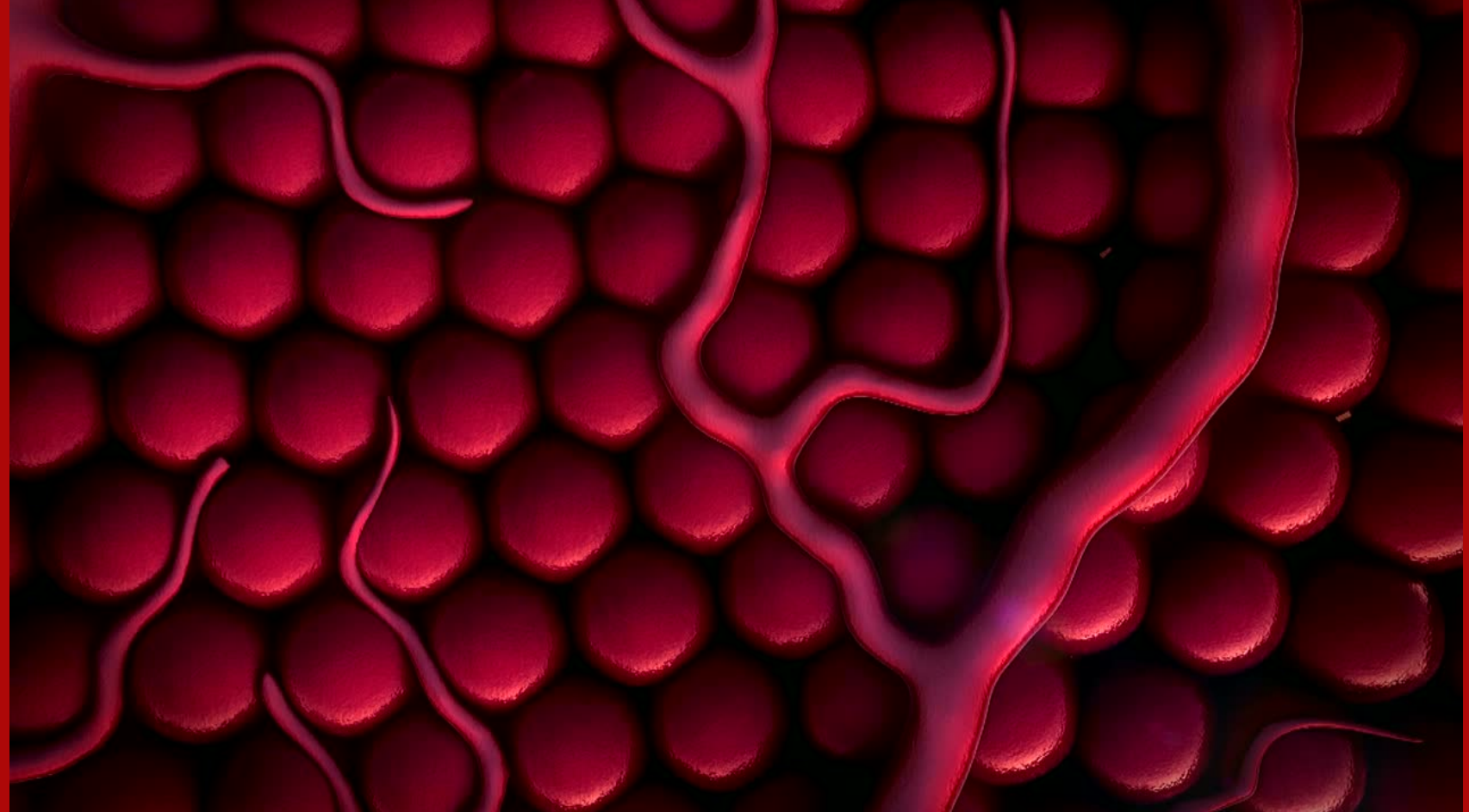
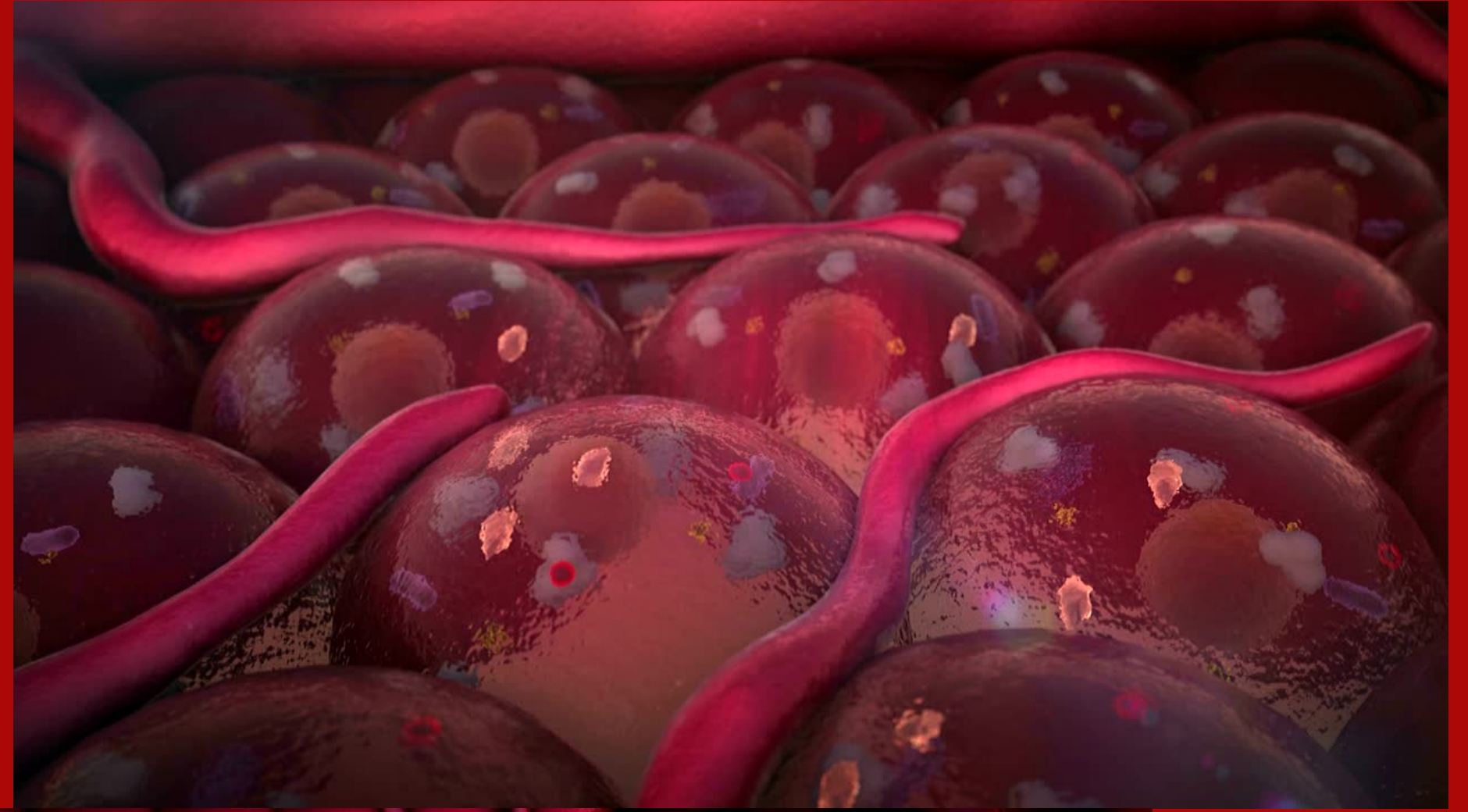
TOPLARDAMAR

- Vücuttan toplanan kanın kalbe taşınmasını sağlayan damarlardır.
- Kirli kan(karbondioksit fazla) taşırlar.(Akciğer toplardamarı hariç)

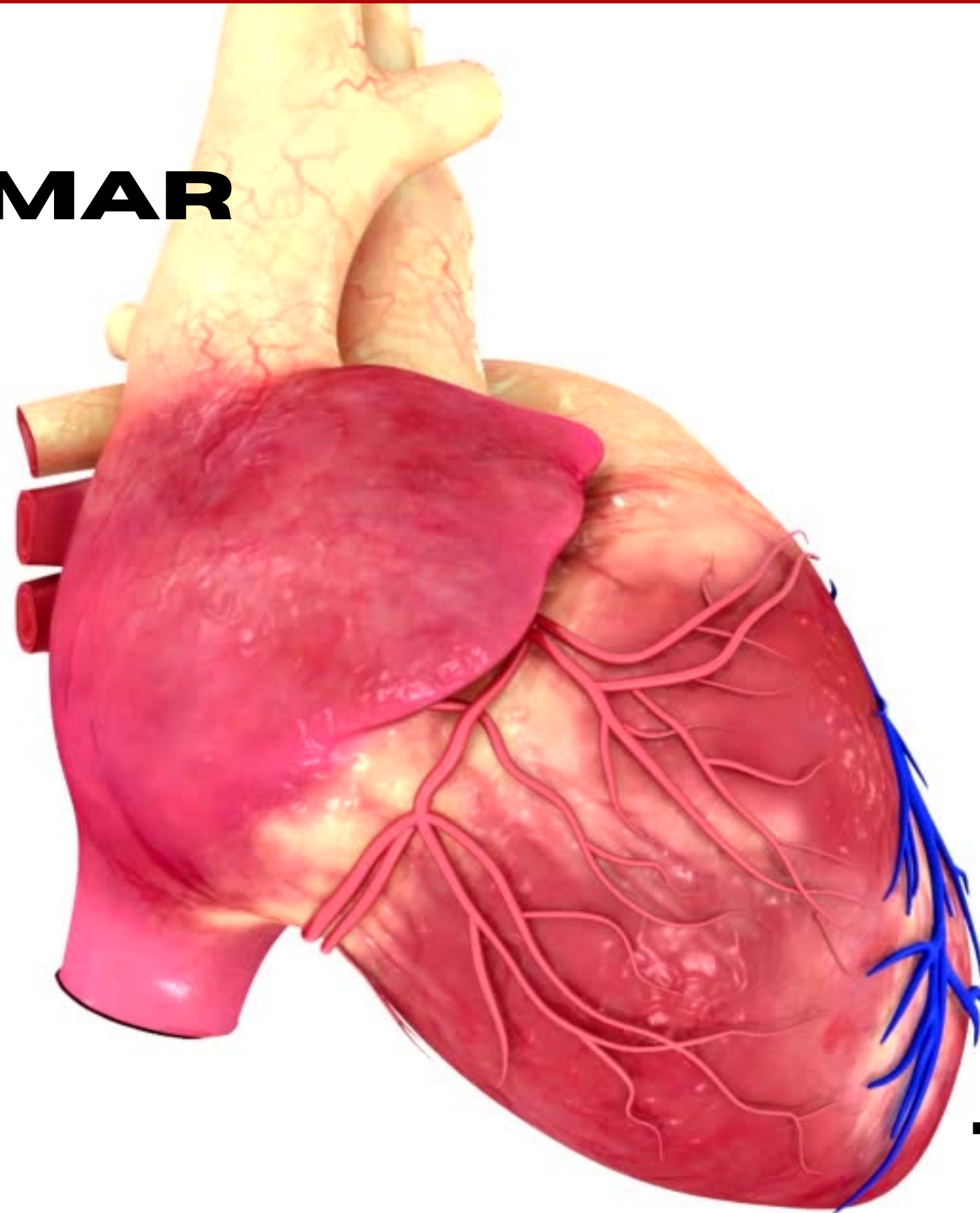

KILCALDAMAR

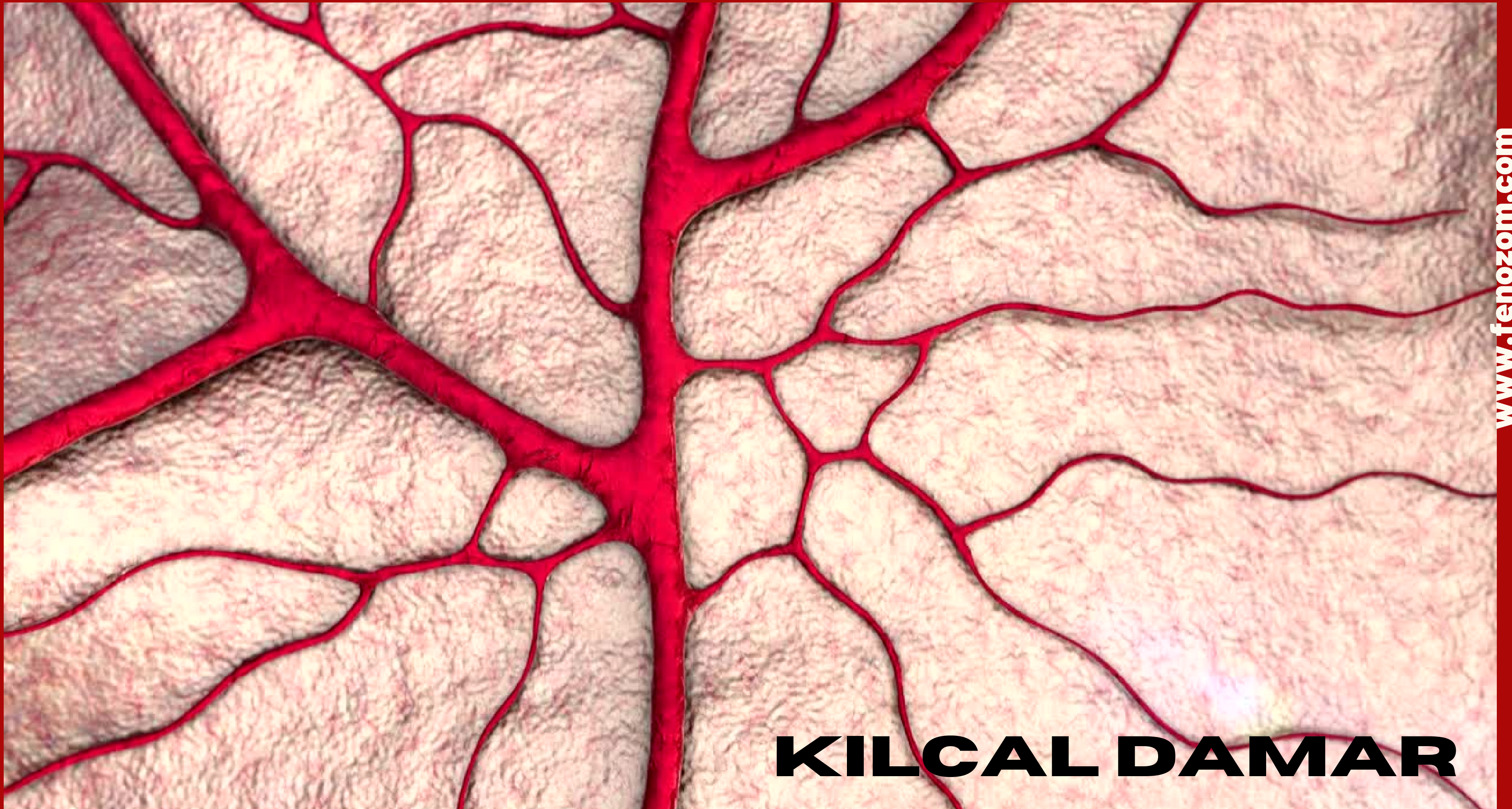
- Atardamarlar ile toplardamarları birbirine bağlar.
- Kan ile hücreler arasında madde alışverişinin yapıldığı damarlardır.
- Çok ince kollara ayrılmış ağsı yapıdan oluşur.

ATARDAMAR

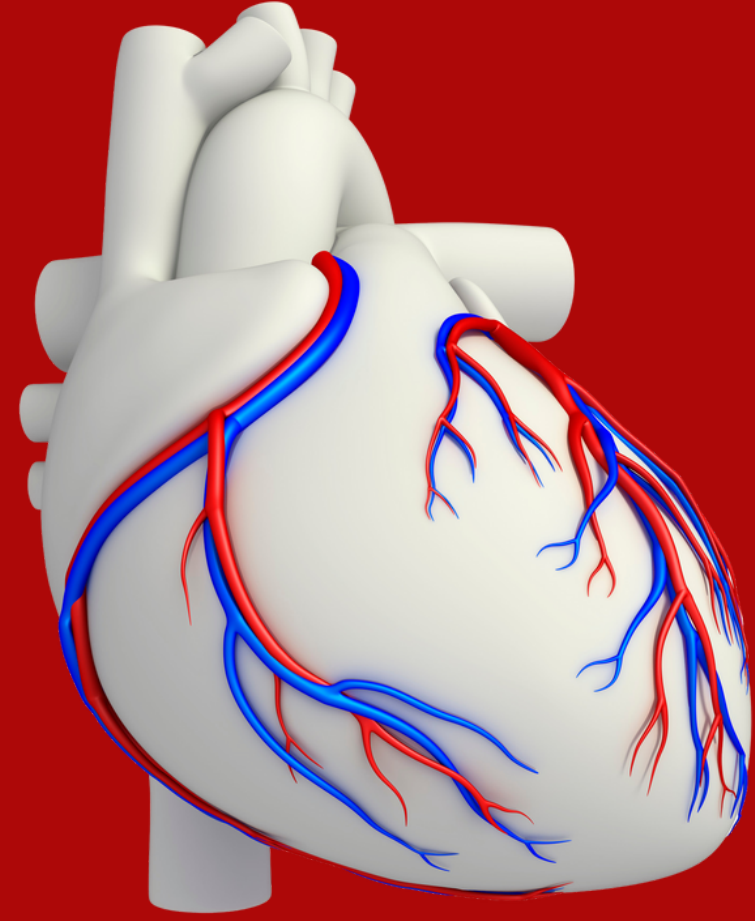

TOPLARDAMAR

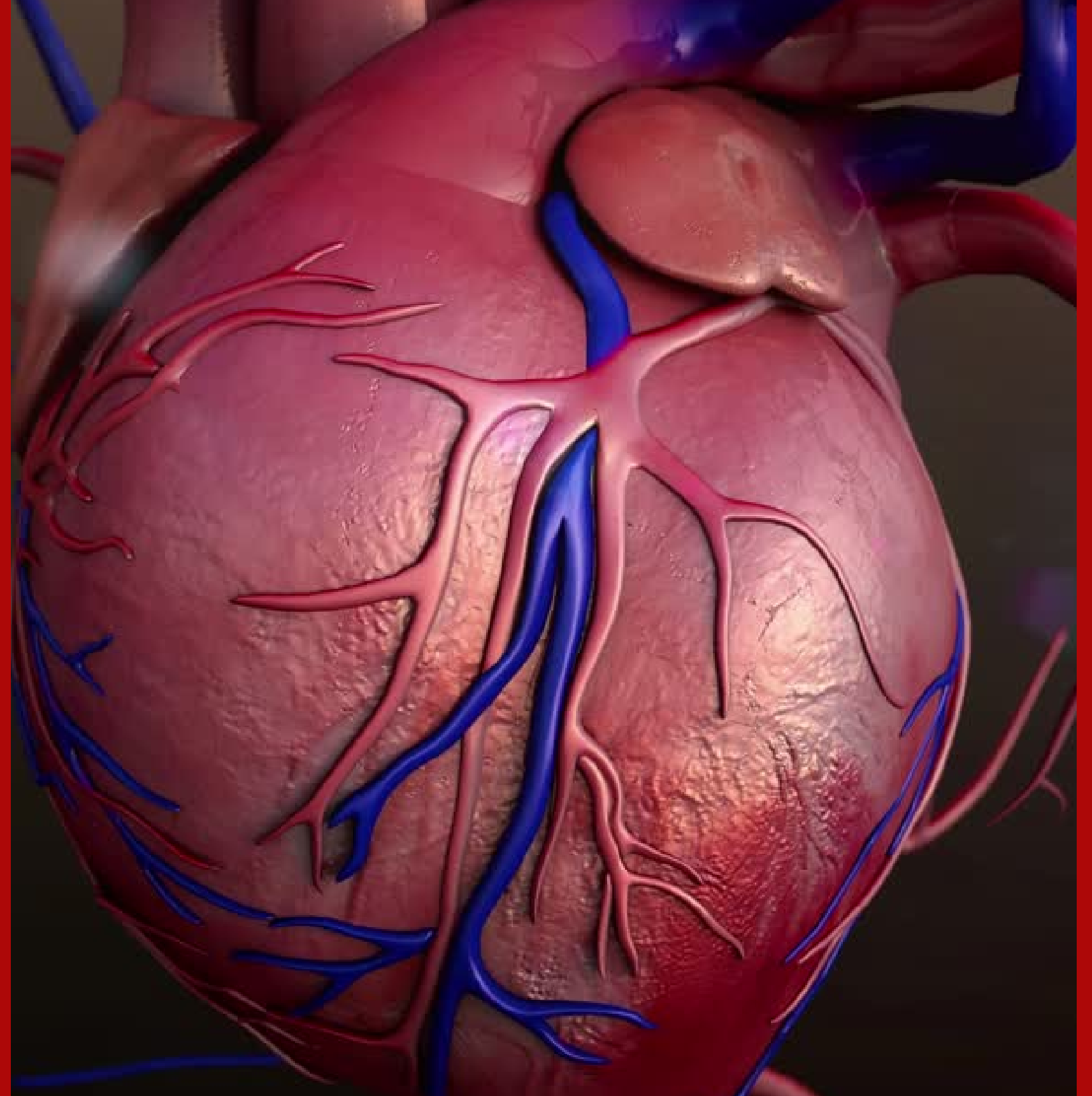

KILCAL DAMAR

NOT!

Kalp hücreleri içindeki kandan beslenmez. Kalbi dışarıdan saran ve besleyen özel damarlar (koroner) vardır.

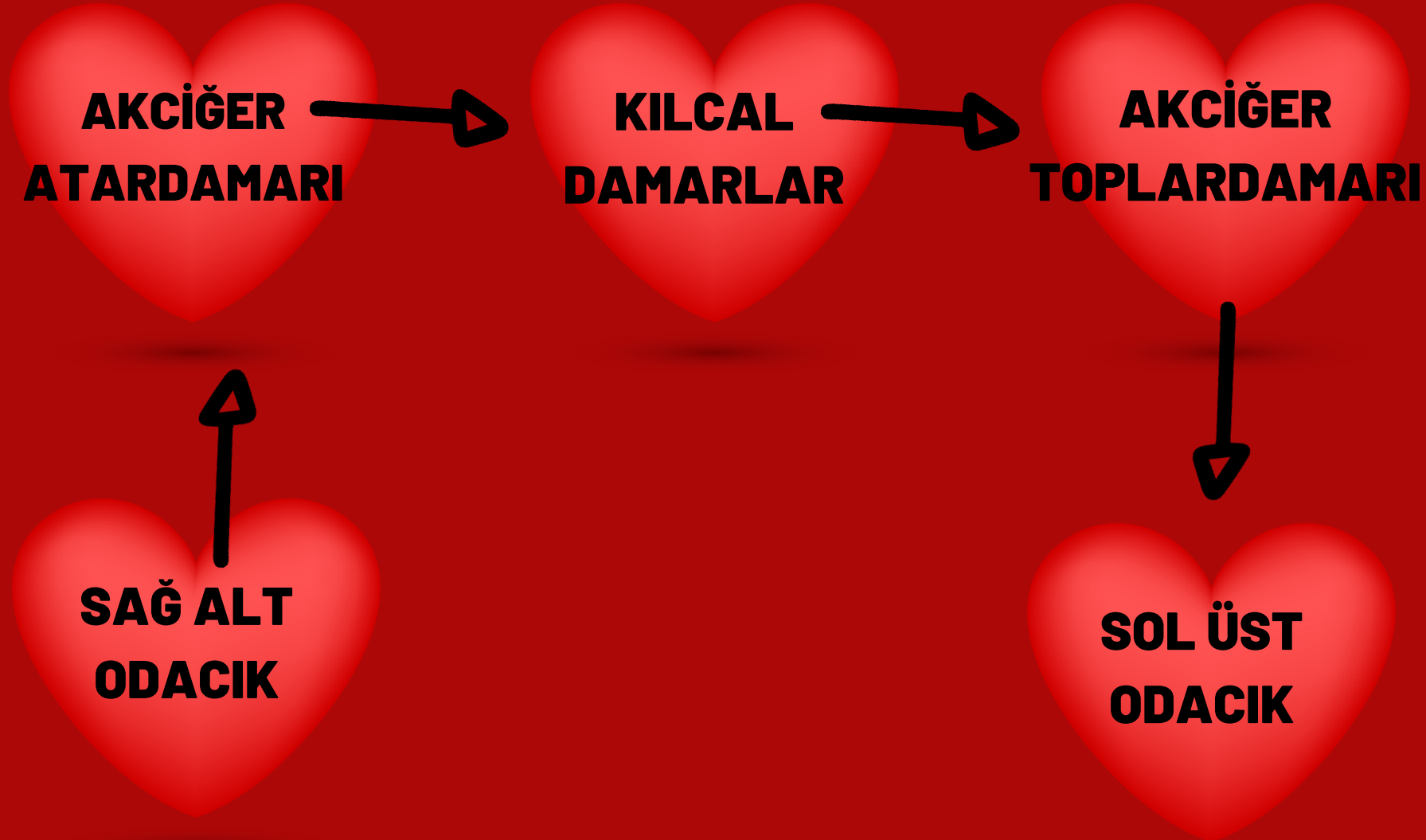

KAN DOLAŞIMI

- 1.KÜÇÜK KAN DOLAŞIMI
- 2.BÜYÜK KAN DOLAŞIMI

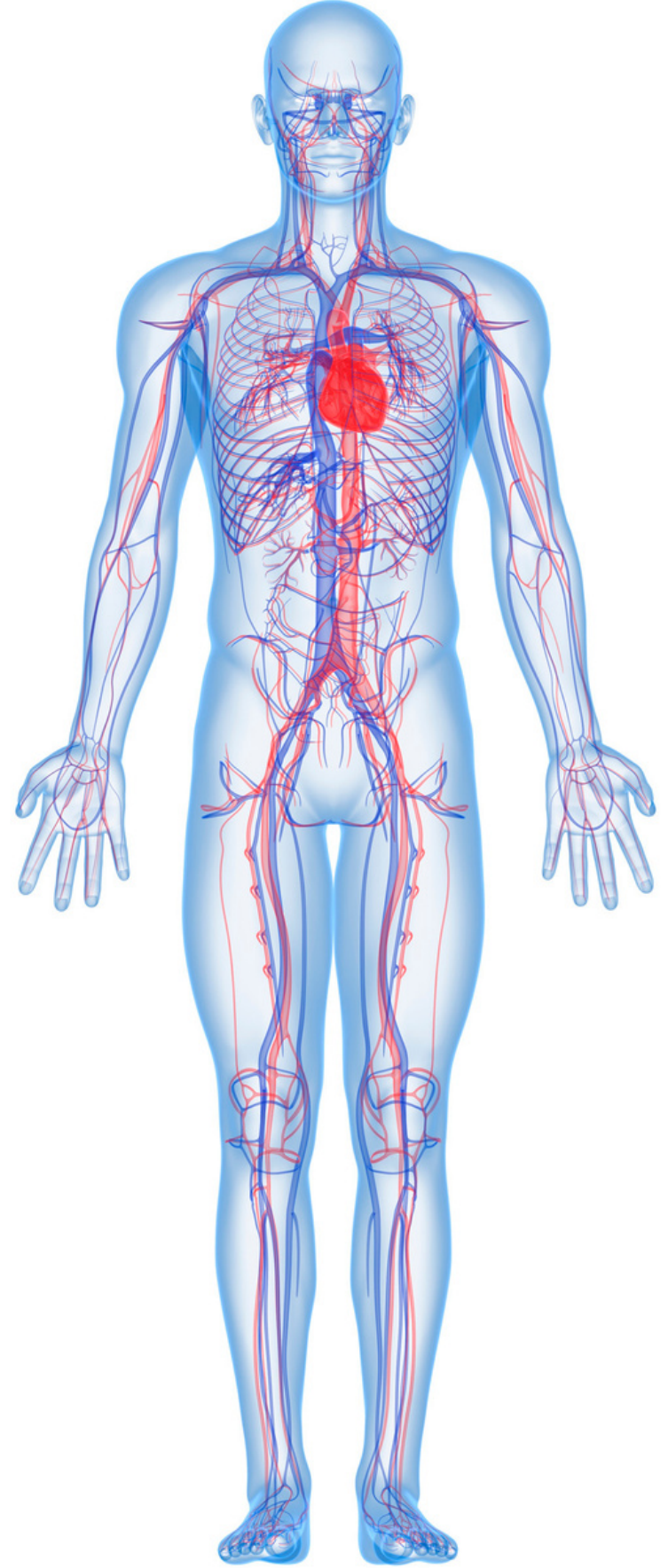
KÜÇÜK KAN DOLAŞIMI

Kanın kalp ile akciğerler arasındaki dolaşımıdır.

BÜYÜK KAN DOLAŞIMI

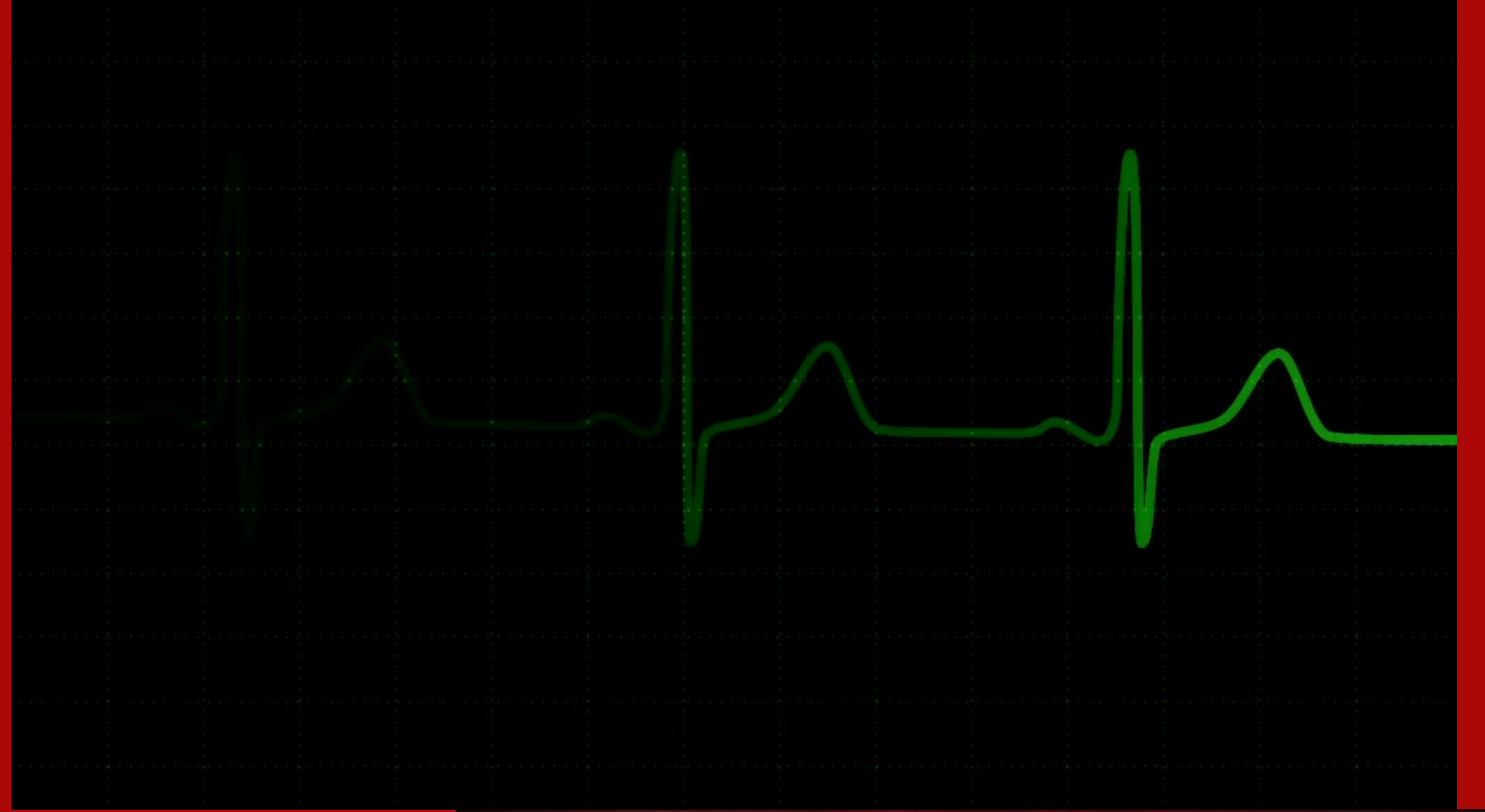
Kanın kalp ile bütün vücut arasındaki dolaşımıdır.

NABIZ

Kalp tarafından kan pompalandığında atardamarın ritmik olarak kasılıp genişlemesidir.

Sağlıklı bir yetişkinde ortalama nabız 75 kadardır.

TANSİYON

**Kanın damarlarda
akarken atardamara
uyguladığı basınçtır.**

Sağlıklı bir insanda büyük tansiyon
120 mm-Hg ve küçük tansiyon 80
mm-Hg 'dir.

KAN

Damarlarımızın içinde dolaşan hayati sıvıdır.

Görevleri;

- **Hücrelere oksijen taşıma**
- **Hücrelerden atık maddeleri toplama**
- **Vücut sıcaklığını ayarlama**
- **Hormon taşıma**

KAN

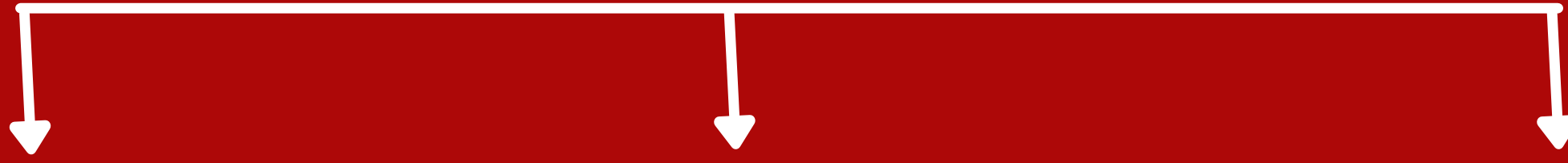

KAN PLAZMASI

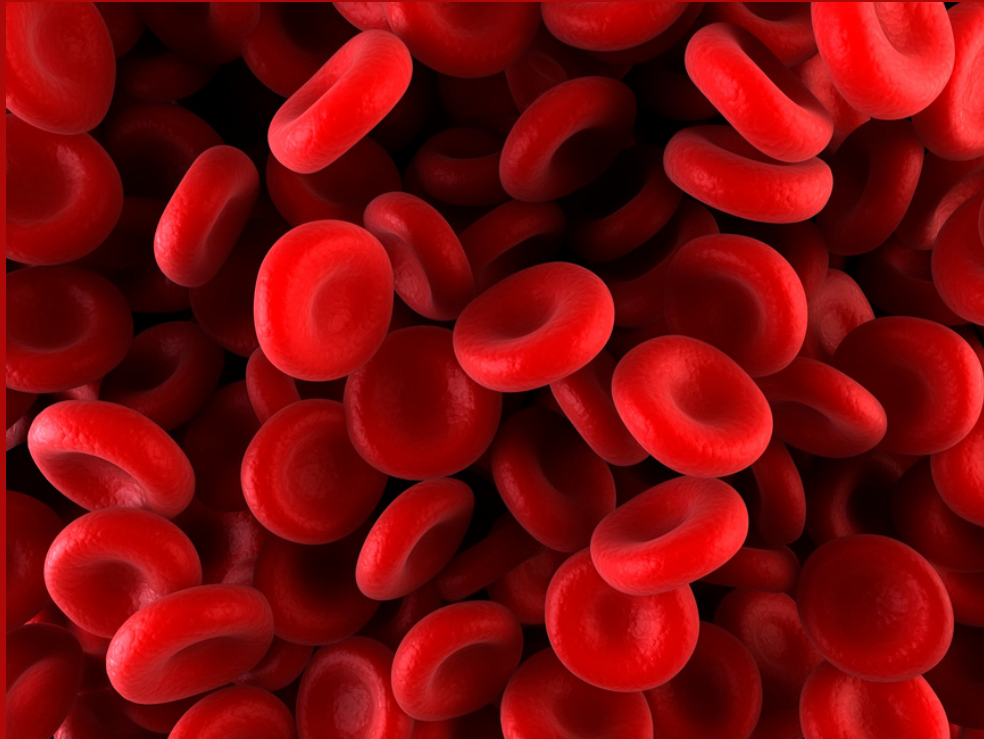
- **Kanın % 55'i plazmadır.**
- **Plazmanın % 90'ı sudur.**
- **Geriye kalan %10'u yağ,karbonhidrat,vitamin,mineral ve hormondan oluşur.**
- **Sindirilmiş besinler ile atık maddeler plazmada taşınır.**

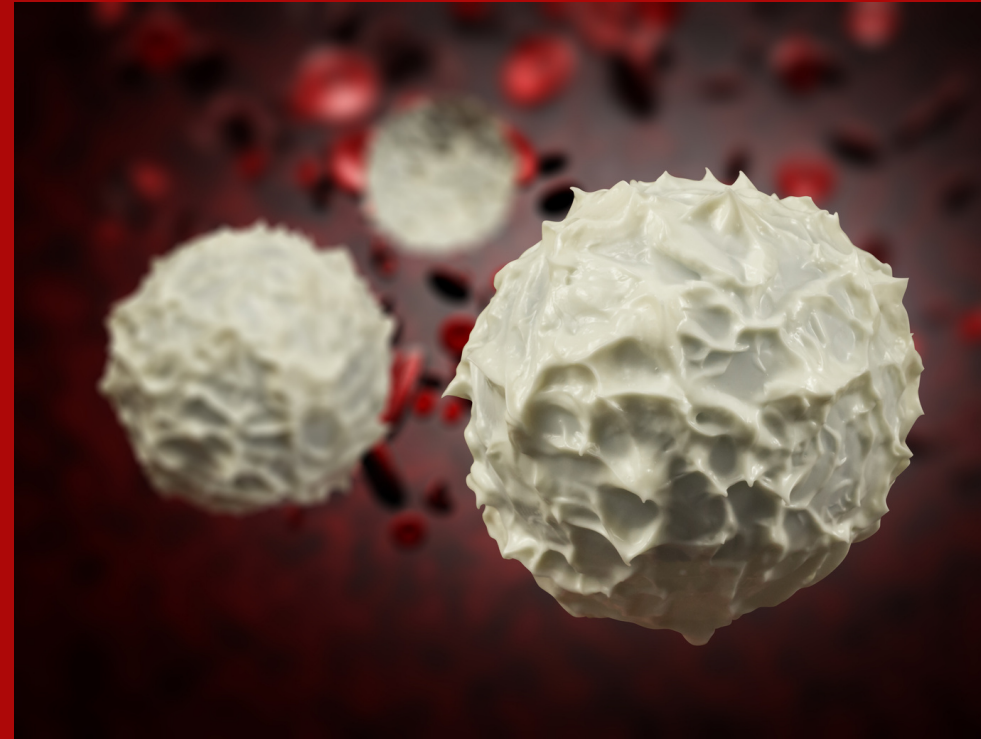
KAN HÜCRELERİ

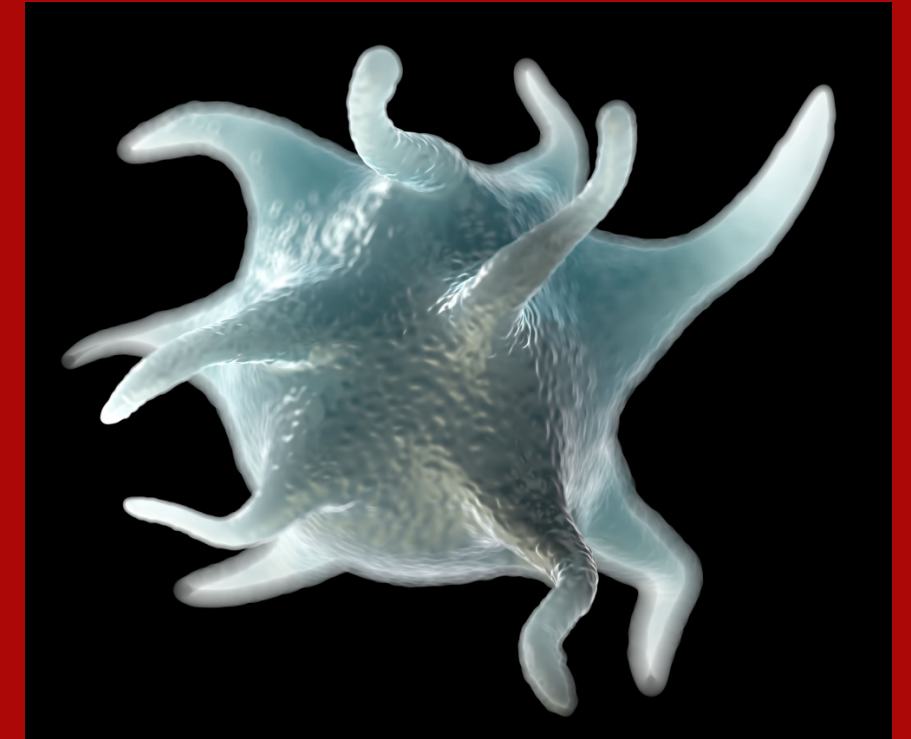
ALYUVAR

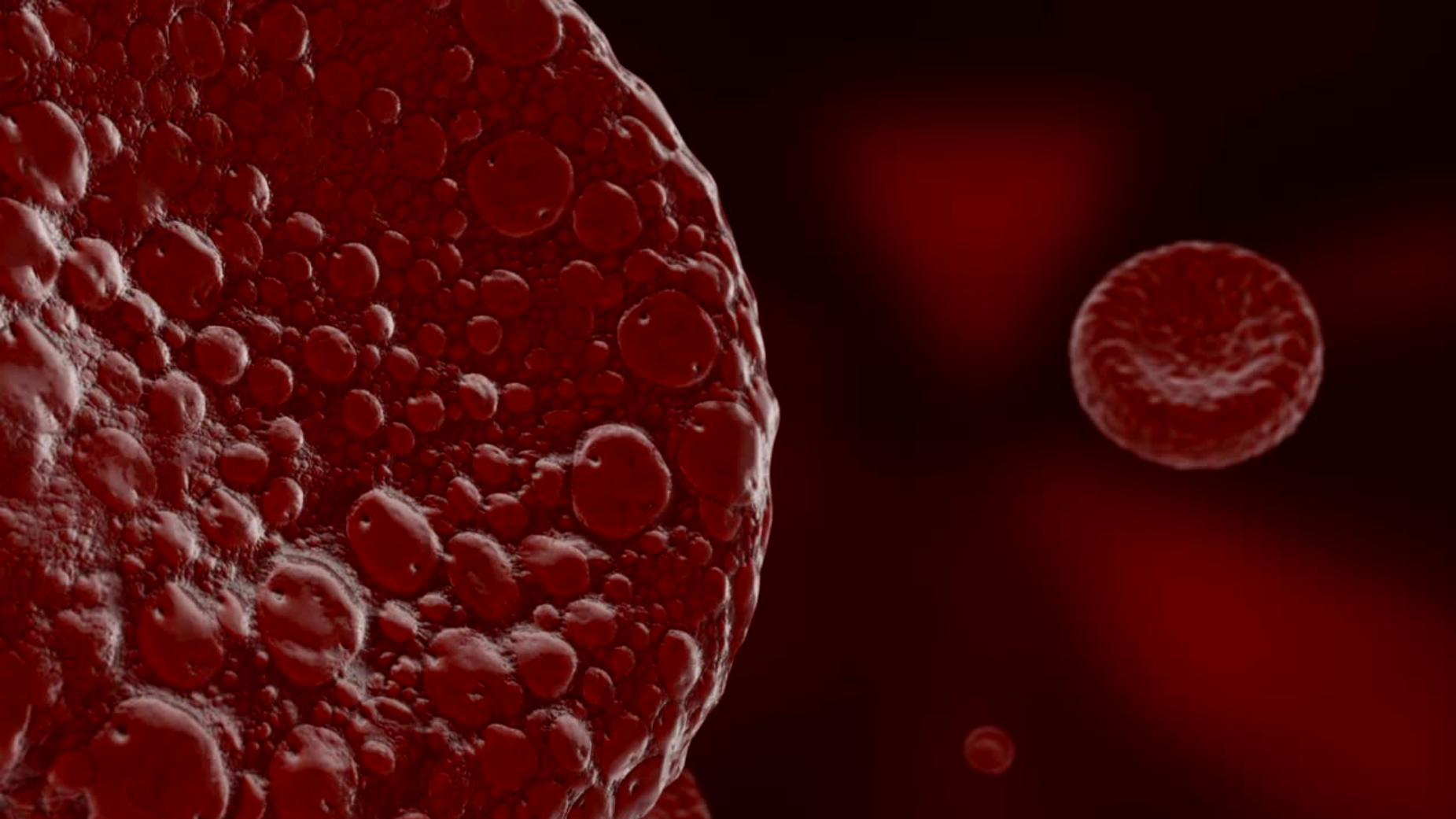

AKYUVAR

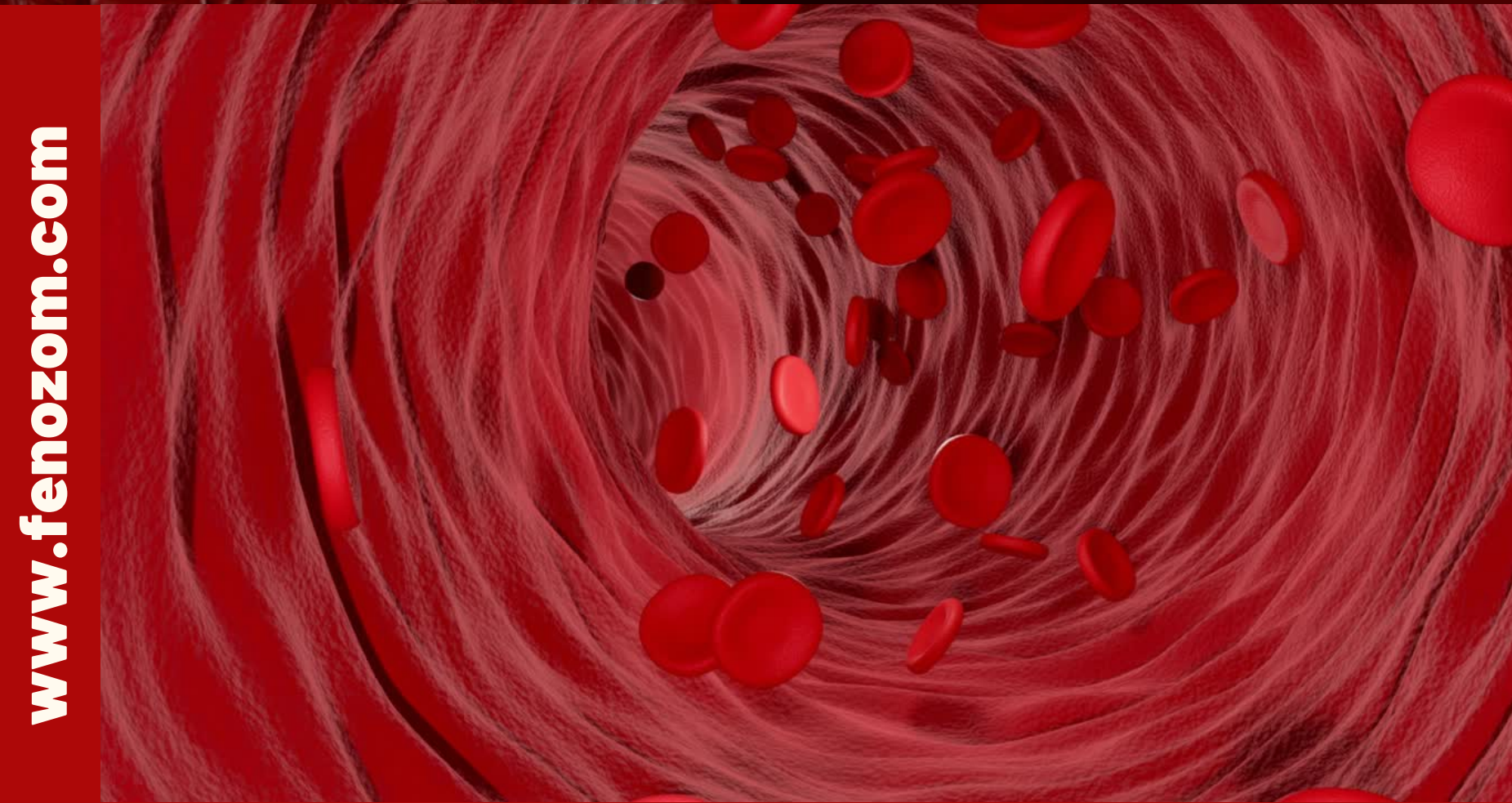

KAN PULCUKLARI

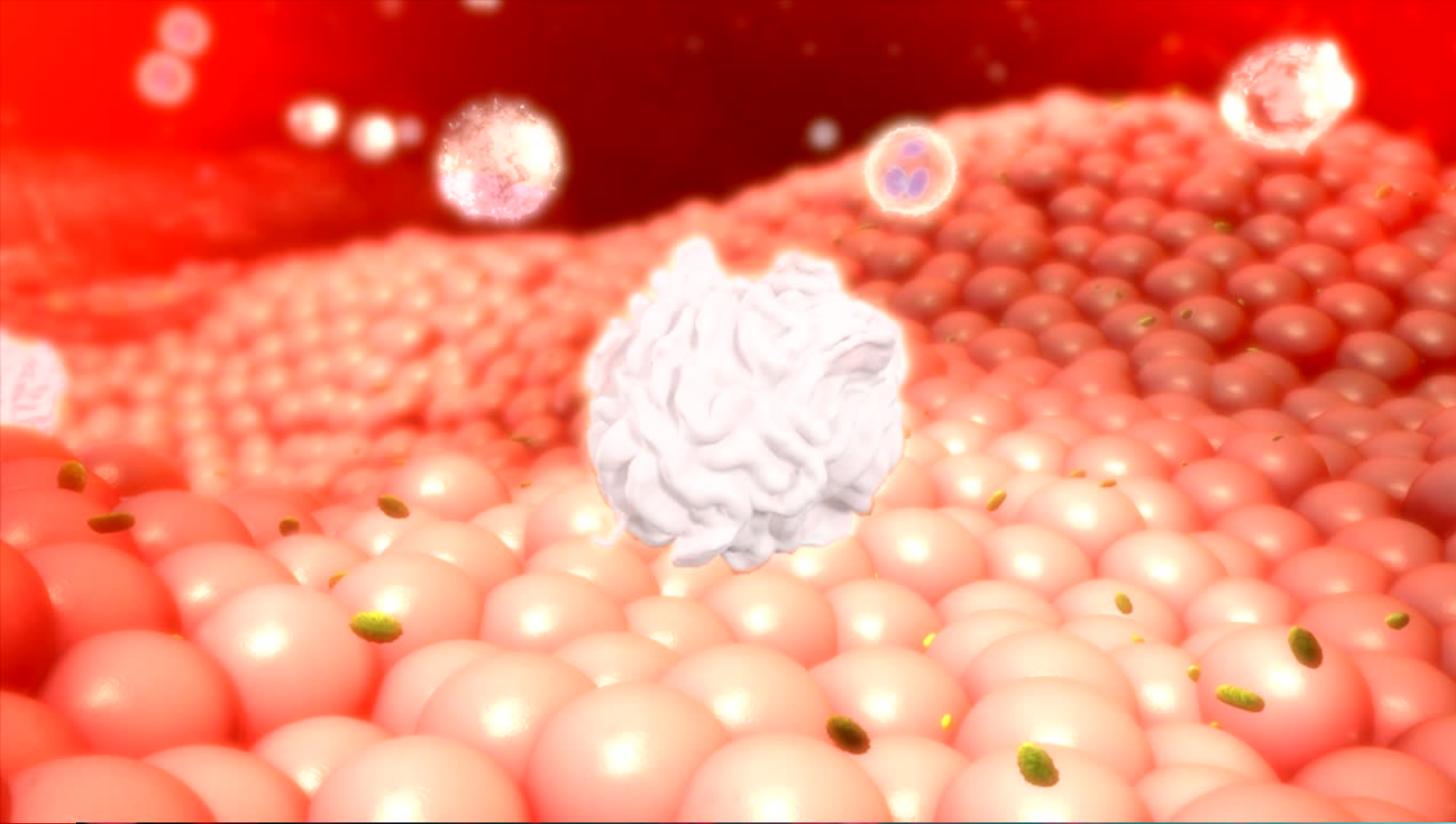

- Kırmızı renkli kan hücreleridir.
- Oksijen ve karbondioksit taşır.
- Olgun alyuvarlar daha çok gaz taşımak için çekirdeğini kaybeder.

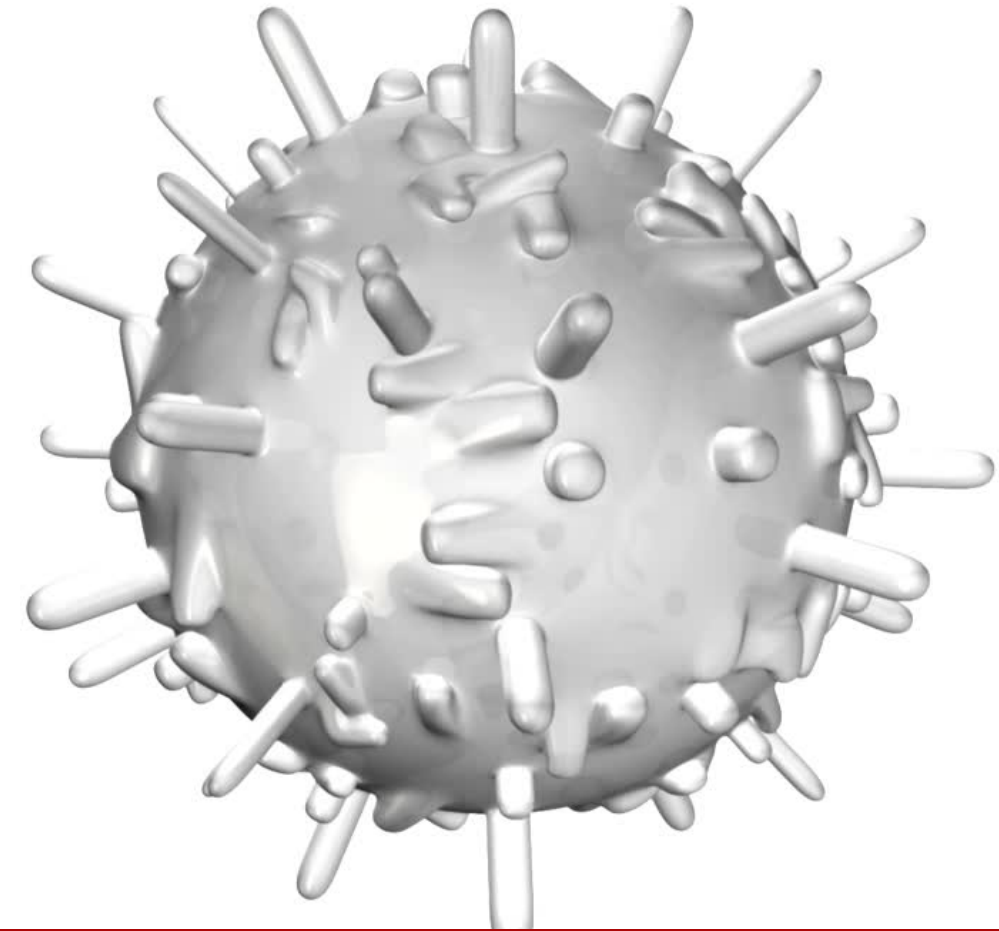
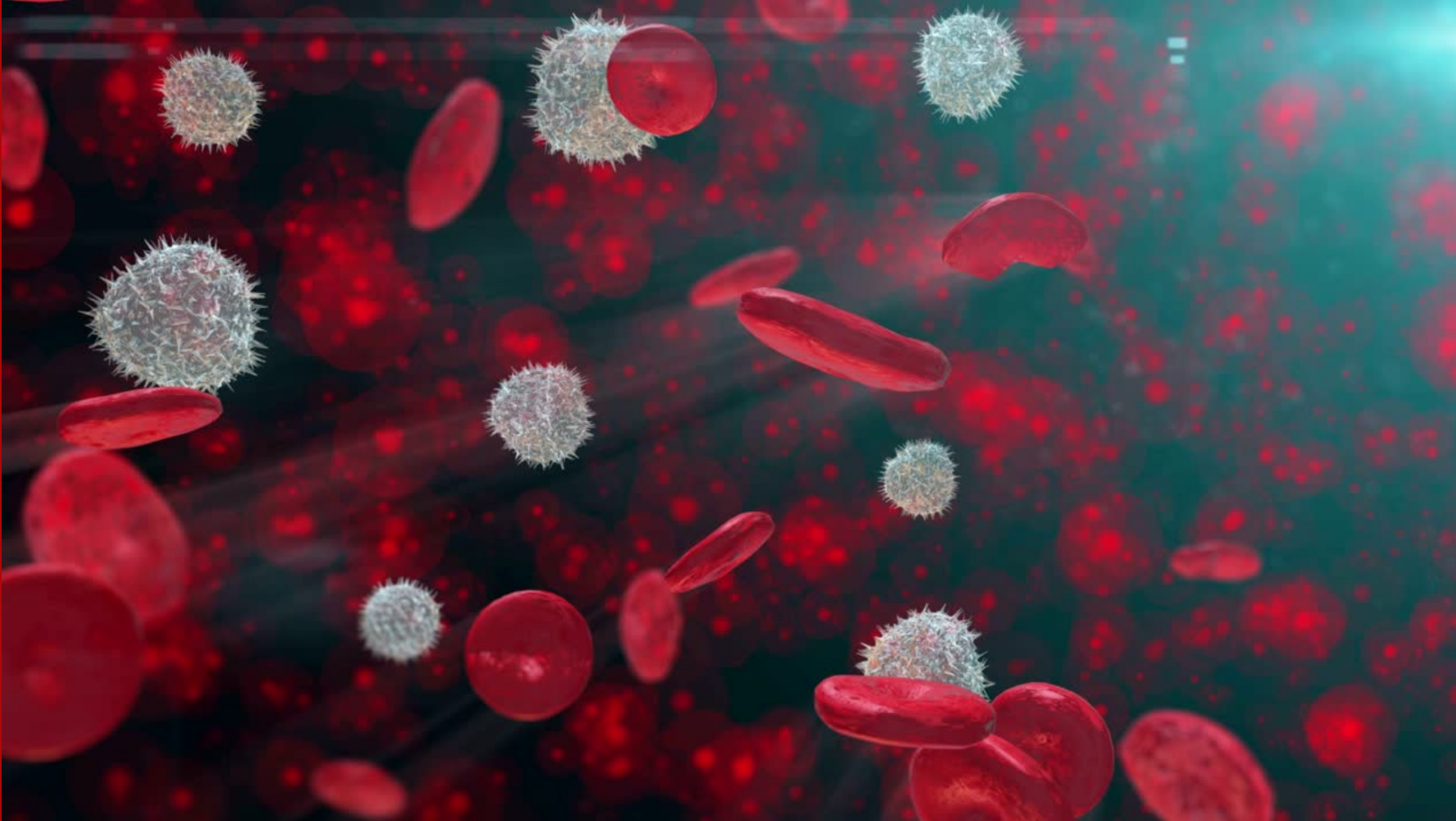
ALYUVAR

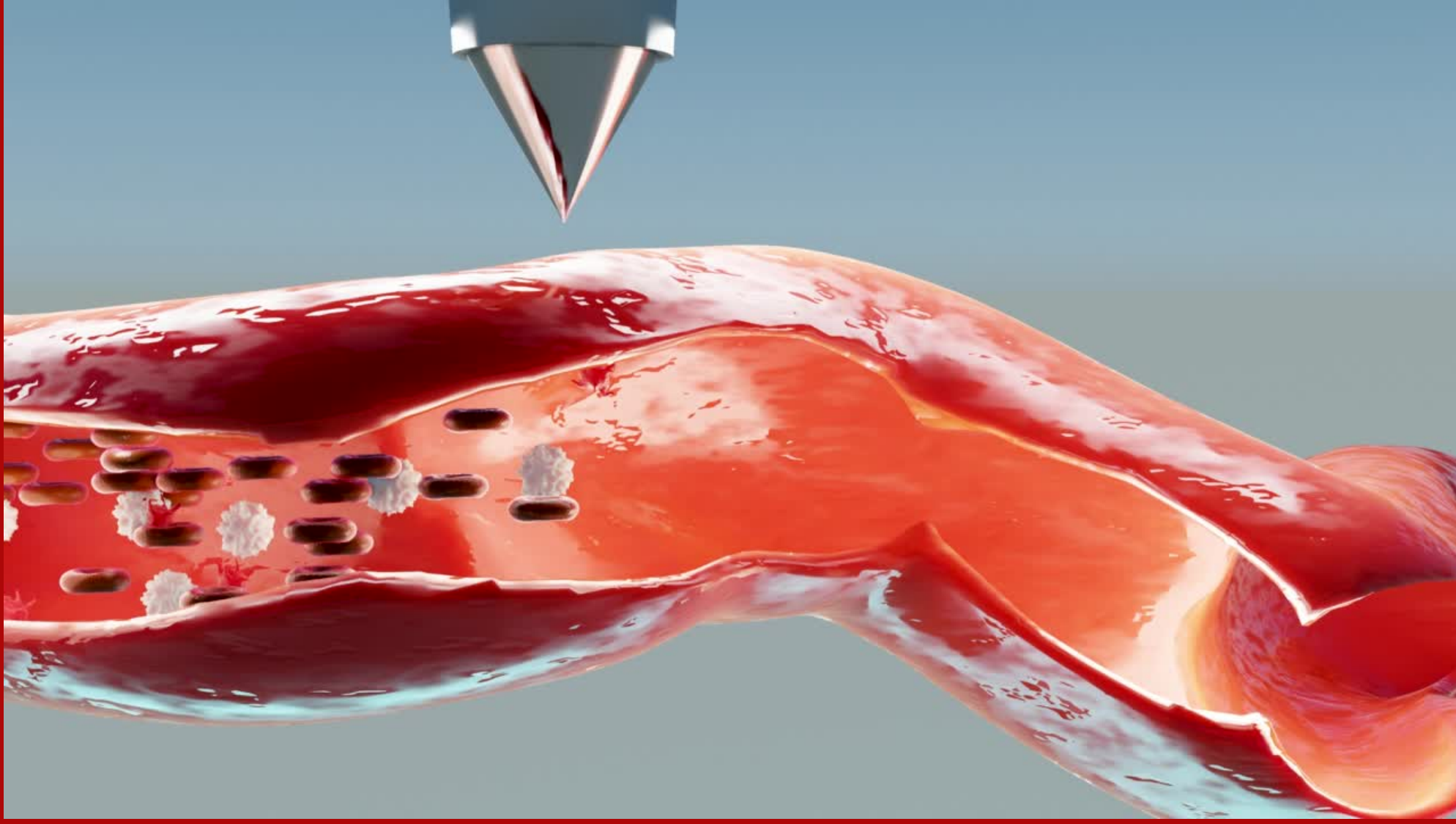
- Beyaz renkli ve çekirdeklidir.
- Vücudu mikroplara karşı korur.
- Mikropları yok eden antikor salgılar.
- Hastalıkta sayıları artar.

www.fenozom.com

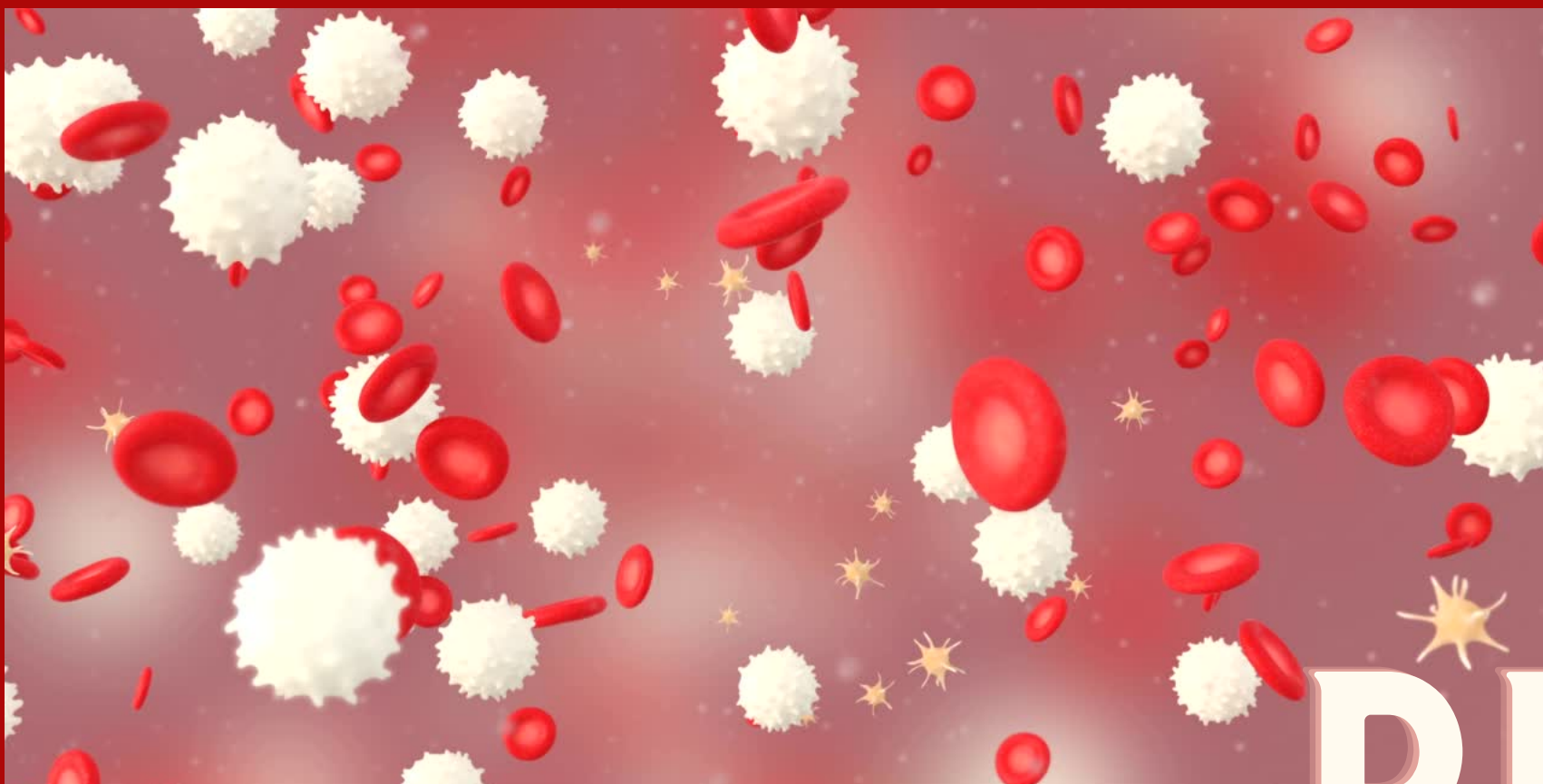
www.fenozom.com

AKYUVAR

- Renksiz ve çok küçük kan hücreleridir.
- Kanın pıhtılaşmasını sağlar.

KAN PULCUK LARI

KAN GRUPLARI

A

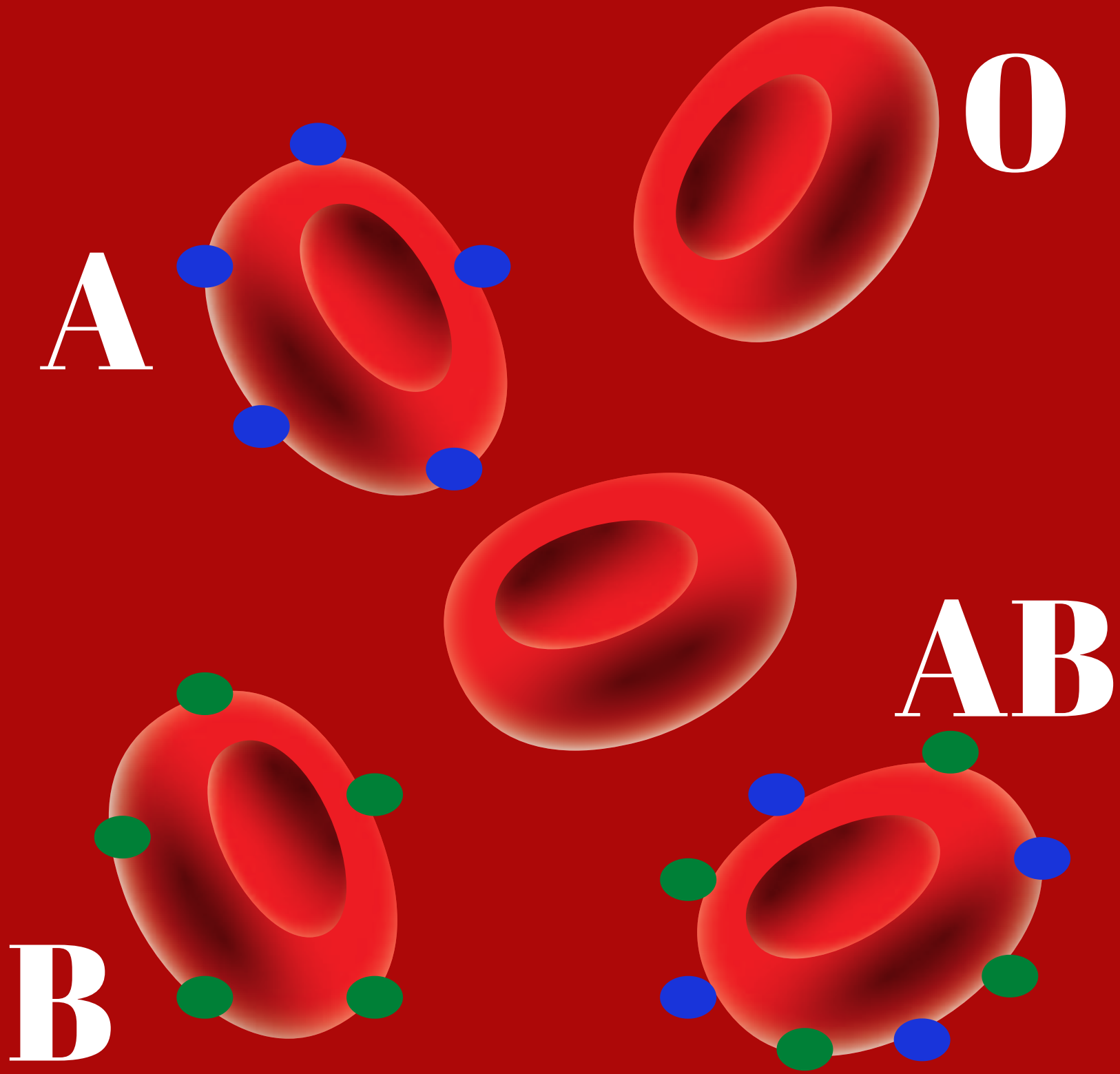
B

AB

O

RH+

RH-

Alyuvarda kan grubunu belirleyen proteinlerden;

- **Sadece A proteini varsa kan grubunuz A kan grubu,**
- **Sadece B proteini varsa B kan grubu,**
- **Her iki protein de varsa AB kan grubu,**
- **Hiç protein yoksa 0 kan grubudur.**

Eğer alyuvarlarda Rh proteini varsa kan grubu Rh(+), protein yoksa Rh(-) olarak ifade edilir

KAN GRUPLARI

Rh faktörü

A

B

AB

0

+

A Rh+

B Rh+

AB Rh+

0 Rh+

-

A Rh-

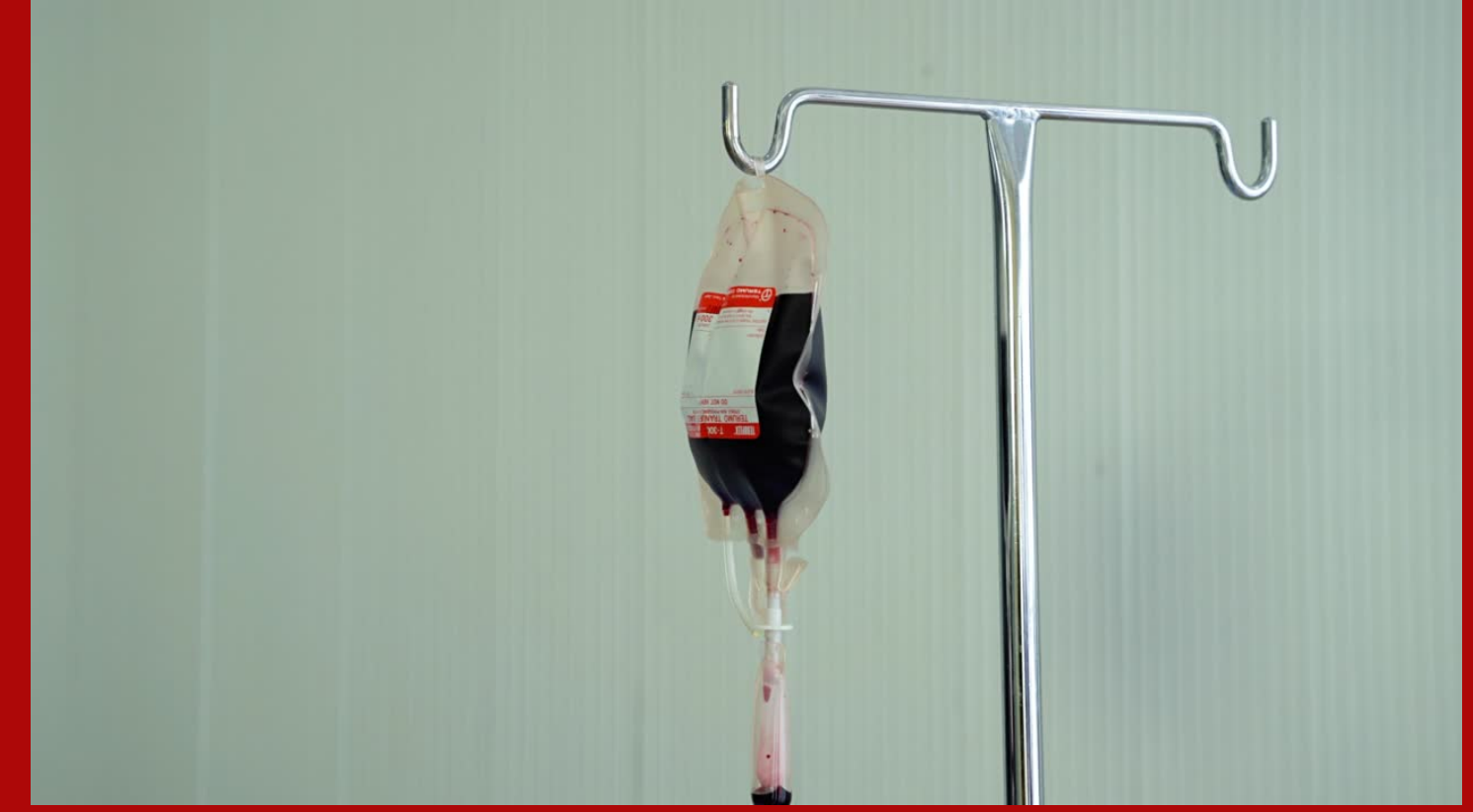
B Rh-

AB Rh-

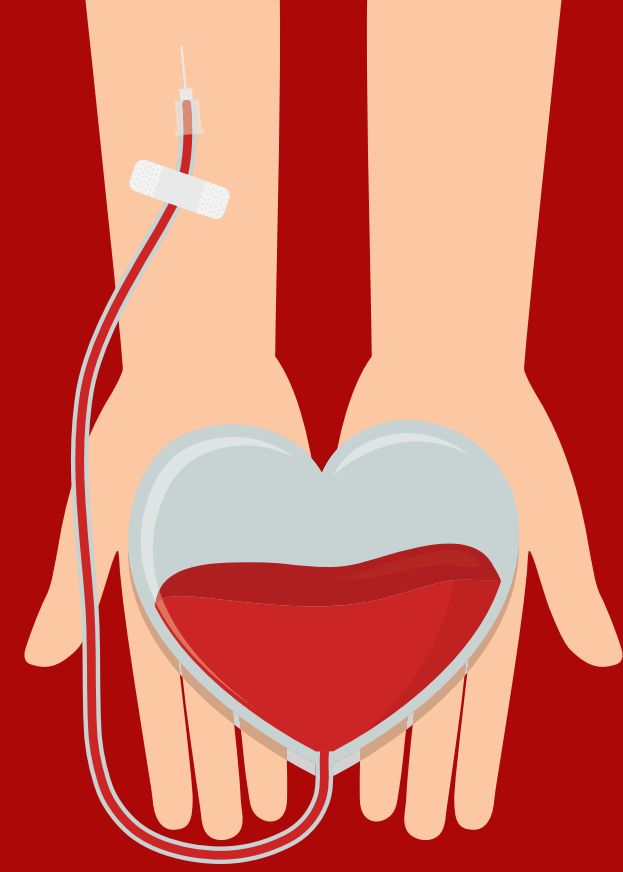
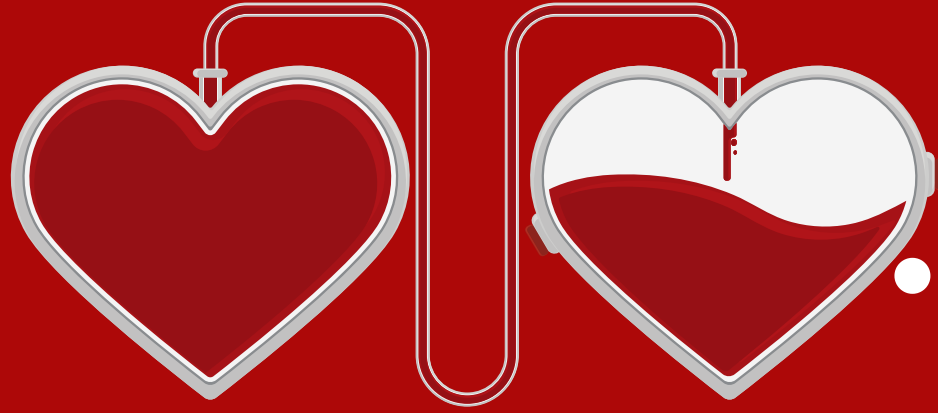
0 Rh-

KAN NAKLI

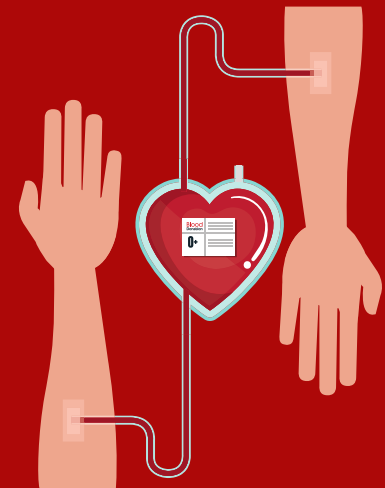
Günlük hayatta yaralanmalarda, ameliyatlarda ya da bazı hastalıkların tedavisinde vücudumuz kana ihtiyaç duyabilir. Bu durumlarda kan ihtiyacı olan hastaya, başka bir kişiden alınan kan nakledilebilir. Kan nakillerinde kan gruplarının ve Rh faktörünün aynı olması tercih edilir.

KAN BAĞIŞI

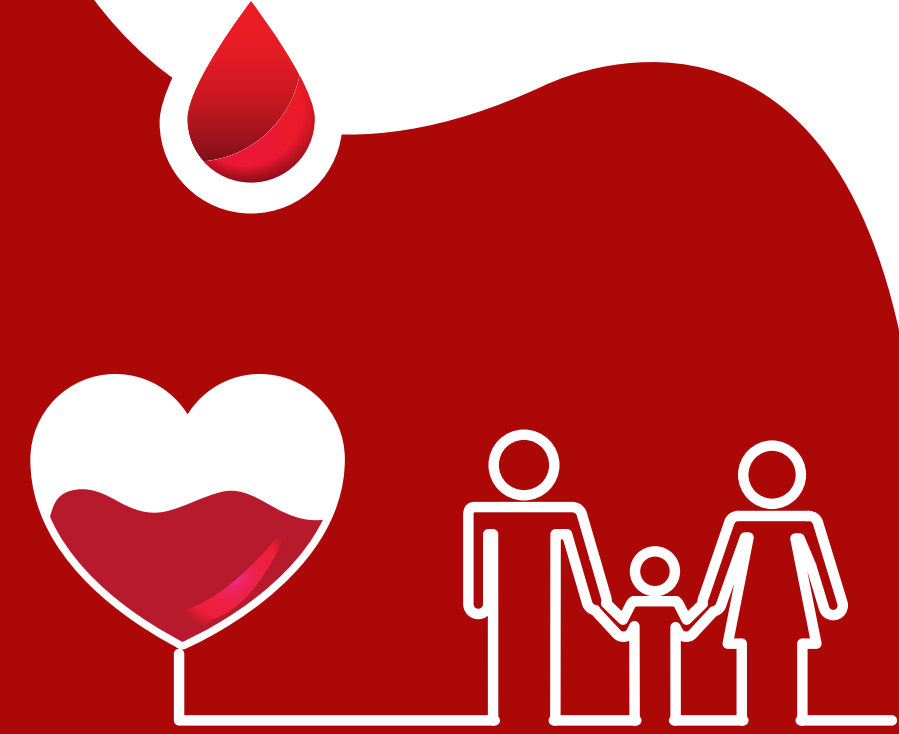

- **Sağlıklı kişilerin kanlarını ihtiyacı olan kimselere bağışlamasıdır.**
- **Ülkemizde kan bağışı işlemleri Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlar tarafından yürütülmektedir.**
- **Türk Kızılay Derneği ülke genelinde kan bağışı toplayıp ihtiyacı olanlara ulaştırmaktadır.**
- **18 yaş üstü ve 50 kilo üzeri kimseler kan bağışı yapabilir.**

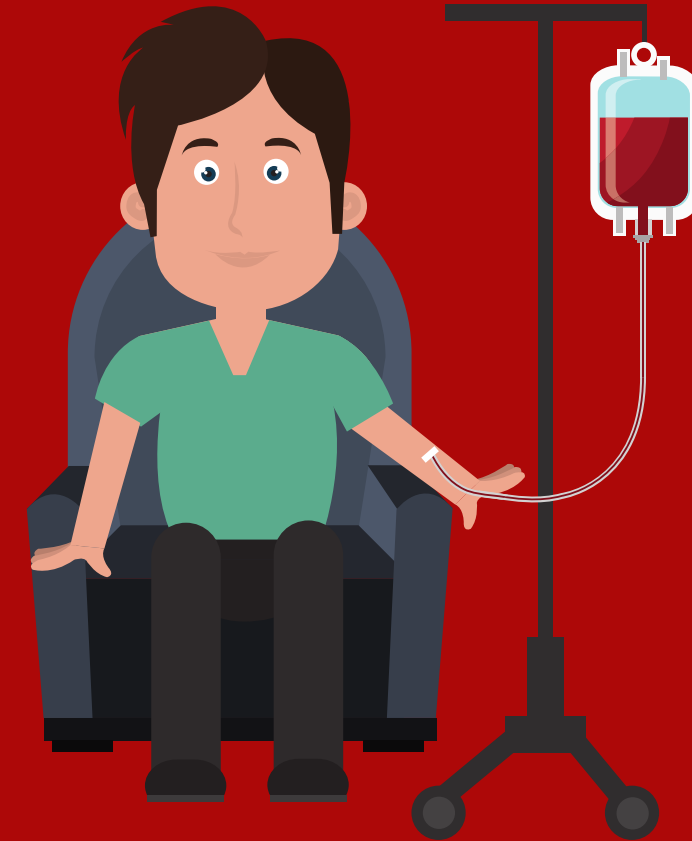

KAN BAĞIŞININ FAYDALARI

- **Vücutta sürekli kan yapımı canlı tutulur.**
- **Yapılan kan tahlili ile farkına varılmamış hastalıklar erken teşhis edilebilir.**
- **Toplumsal dayanışmayı güçlendirir.**
- **Kandaki yağ oranı düşer.**
- **Sağlığın korunmasına yardımcı olur.**

**HAZIRLAYAN:
DÖNDÜ TOPKAYA
FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ**

www.fenozom.com